

Grant Thornton

An instinct for growth™

pro / for Asociace krajů České republiky
od / from Ing. Ondřej Červinka
datum / date 6. srpna 2012

důvěrné / confidential

Komparativní studie

Protikorupční opatření v krajích České republiky – analýza stávajícího stavu, srovnání s Best practice v zahraničí a návrh vhodných opatření

Grant Thornton

An instinct for growth™

Obsah

	Strana
1 Úvod	1
2 Analýza stávajícího stavu	8
3 Komparace se zahraničím	48
4 Executive summary	73
5 Použité zkratky	91
6 Přílohy	92

1 Úvod

Předmětem tohoto dokumentu je zachycení jednoho z výstupů projektu „*Analýza, komparativní studie, tvorba strategie a školení zaměstnanců krajských úřadů*“ (dále také jen „Projekt“), který realizovala společnost *Grant Thornton Advisory s.r.o.* (dále také jen „GTA“) pro *Asociaci krajů české republiky*. Projekt byl proveden na základě výsledku zadávacího řízení veřejné zakázky s názvem „*Analýza, tvorba strategií, komparativní studie a školení zaměstnanců*“ (dále také jen „Veřejná zakázka“), realizované v rámci projektu „Metodická podpora protikorupčních aktivit krajů“, reg. č. Z.1.04/4.1.00/62.00009 spolufinancovaného z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, Prioritní osa 4 Veřejná správa a veřejné služby, Oblast podpory 4.1 Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy.

1.1. Cíle Projektů, cíle Komparativní studie

V rámci Projektů realizuje GTA celkem 4 klíčové aktivity, jejichž účelem je provedení analýzy stávajícího stavu v oblasti boje proti korupci na úrovni vyšších územních samosprávných celků České republiky, tj. krajů České republiky a hlavního města Prahy (dále společně také jen „kraje české republiky“ nebo „kraje ČR“), identifikace vhodných opatření ke snížení rizika korupčního jednání, tvorba strategie jejich implementace, proškolení příslušných zaměstnanců krajských úřadů a prezentace výsledků Projektů veřejnosti.

Komparativní studie, jež je obsahem tohoto dokumentu, je jeden ze dvou hlavních výstupů aktivity č. 1 Projektů „Analýza a komparativní studie“. Jedná se o úvodní fázi Projektů, jejímž cílem je provedení komplexní analýzy současné úrovně opatření a postupů aplikovaných kraji České republiky v rámci boje s korupcí.

1.1.1. Účel zpracování Komparativní studie

Hlavním účelem Komparativní studie je analýza konkrétních protikorupčních opatření zavedených v praxi jednotlivými kraji České republiky, vzájemné srovnání aplikovaných opatření mezi jednotlivými kraji a porovnání zjištěného stavu se zavedenou praxí ve vybraných členských státech Evropské unie. V rámci komparace se zahraniční zkušenosti

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

byly pro účely reprezentativnosti srovnávacího vzorku vybrány regionální instituce s obdobným postavením a rozhodovací pravomocí, jako mají kraje ČR.

V návaznosti na analýzu stávajícího stavu boje proti korupci a zjištění současné úrovně zavedených opatření a postupů je dalším z cílů Komparativní studie stanovení koncepce dalšího rozvoje protikorupčních opatření, a to jak souhrnně na úrovni všech krajů, tak i pro každý jednotlivý kraj samostatně. Současně Komparativní studie zpracovává výsledky vyhodnocení nejlepších postupů, zkušeností a metod (Best practice) zavedených ve srovnatelných regionálních institucích vybraných zemí Evropské unie, přičemž analyzuje možnosti jejich přenositelnosti a aplikace v prostředí krajů České republiky.

Cílem Komparativní studie je formulovat závěry a doporučení pro navazující klíčovou aktivitu Projektu č. 2 - „Tvorba strategie proti korupci“, v jejímž rámci budou zjištění klíčové aktivity č. 1 transformována do návrhu konkrétních postupů a opatření za účelem zvýšení úrovně boje proti korupci v krajích České republiky.

1.1.2. Struktura dokumentu, **obsah jednotlivých částí**

Dokument Komparativní studie je logicky strukturován do několika samostatných, na sebe navazujících celků.

V rámci úvodní části 1 Komparativní studie jsou identifikována východiska a dokumenty, z nichž zpracovatel Komparativní studie (GTA) vycházel.

Část 2 obsahuje popis stávajícího stavu úrovně protikorupčních opatření v krajích České republiky, a to na základě provedené analýzy dokumentů a informací získaných jako výsledek aktivního sběru dat v přípravné fázi této klíčové aktivity. Část 2 je primárně strukturována dle jednotlivých krajů, pro které je uveden rozbor konkrétních zjištěných skutečností v rámci příslušného kraje. V návaznosti na tato jednotlivá zjištění sumarizuje část 2 Komparativní studie rovněž celkovou úroveň protikorupčních opatření na úrovni všech krajů a rovněž srovnává tuto úroveň s celkovou úrovní protikorupčních opatření v České republice.

Předmětem části 3 Komparativní studie je, v souladu se zadáním Projektu, analýza úrovně protikorupčních opatření ve zvolených členských státech Evropské unie. Úvodem třetí části je odůvodněn výběr konkrétních institucí ve zvolených zemích, na jejichž příkladu byla komparace provedena. Výsledkem analýzy provedené v rámci části 3 Komparativní studie je identifikace Best practices zahraniční úpravy, tj. nalezení nejlepších postupů, opatření a zkušeností, které zahraniční úprava na poli boje proti korupci nabízí. Součástí identifikace Best practice je rovněž posouzení přenositelnosti zjištěných vhodných opatření do prostředí krajů České republiky.

Závěrečná část 4 Komparativní studie přehledným způsobem shrnuje hlavní zjištění, k nimž projektový tým GTA dospěl v rámci analýzy současného stavu protikorupčních opatření na

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

úrovni krajů České republiky a srovnatelných institucí v zemích Evropské unie. Pro jednotlivé kraje obsahuje část 4 doporučení dalšího postupu a identifikuje opatření, která by měl příslušný kraj v boji proti korupci zlepšit či zavést.

1.1.3. Výstupy

Hlavním cílem Komparativní studie je formulace závěrů a doporučení, která budou podkladem pro realizaci klíčové aktivity projektu č. 2 „Tvorba strategie boje proti korupci“. Ta předpokládá vytvoření komplexní strategie boje proti korupci, a to jak na úrovni obecných opatření, tak i ve formě detailních strategií reflektujících podmínky jednotlivých krajů.

S ohledem na výše uvedené jsou výstupy Komparativní studie zaměřeny na maximální použitelnost pro účely efektivní a cílené realizace klíčové aktivity Projektu č. 2. Hlavním výstupem Komparativní studie je proto doporučení konkrétních opatření, která by měl příslušný kraj pro zefektivnění boje proti korupci zavést. Doporučení přitom vychází primárně z provedené analýzy současného stavu v příslušném kraji, z protikorupčních opatření realizovaných na úrovni celé České republiky a z vhodných opatření, která byla identifikována ve srovnatelných zahraničních institucích.

1.2. Východiska Komparativní studie

Pro potřeby zpracování Komparativní studie bylo nutno získat aktuální informace o opatřeních, která v boji proti korupci realizují jednotlivé kraje České republiky a ekvivalentní instituce v zahraničí. Za tímto účelem provedla GTA aktivní sběr relevantních dat a podkladů.

Na úrovni krajů bylo provedeno dotazníkové šetření a vyžádány konkrétní dokumenty z oblasti boje proti korupci a oblastí souvisejících. Současně bylo provedeno vyhledání veřejně dostupných informací a dalších podkladů v případech, kdy příslušný kraj na takové informace přímo odkázal. Na úrovni protikorupčních opatření v rámci České republiky byla porovnávána přijatá opatření s celostátním dopadem a širokým záběrem úpravy. Pro získání informací o zahraniční úpravě byly v prvé řadě identifikovány vhodné instituce a následně provedena rešerše a analýza dostupných informací a podkladů.

1.2.1. Dotazníkové šetření

Pro účely získání relevantních informací a dokumentů zpracovala GTA podrobný dotazník, obsahující sadu otázek zaměřených na zmapování protikorupčních opatření zavedených v současné době v jednotlivých krajích. Součástí dotazníku byla rovněž žádost o zaslání

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

veškerých relevantních dokumentů z analyzované oblasti, pakliže je má příslušný kraj vypracovány a zavedeny. Tento dotazník byl zaslán separátně každému z krajů České republiky (včetně hlavního města Prahy).

Dotazník obsahoval celkem 11 otázek k aplikaci konkrétních protikorupčních opatření. Tyto dotazy lze dle oblasti, pro kterou byla konkrétní opatření zjišťována, rozdělit do 4 skupin:

1. Strategie kraje v boji proti korupci

V této oblasti bylo předmětem dotazu zjištění, zda má příslušný kraj stanovenou jednotnou strategii či koncepci, vymezující cíle, jichž má být dosaženo, a opatření, která k naplnění definovaných cílů povedou. Strategie je vnímána jako základní dokument, který identifikuje rizika možného korupčního jednání v oblastech působnosti kraje a formuluje postupy a konkrétní opatření, která povedou k jejich snížení či eliminaci.

Dotaz:

- *Zpracoval váš kraj (krajský úřad) již protikorupční strategii popř. jiný dokument, který se zabývá oblastí protikorupčních opatření? Pokud ano, prosíme o zaslání. Pokud ne, začali jste takovou metodiku zpracovávat a v jaké jste případně fázi rozpracování takového dokumentu?*

2. Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

Vysoká míra potenciálního korupčního jednání je přítomna zejména v případech, kdy je rozhodováno o vynakládání finančních prostředků kraje a o jiné dispozici s majetkem kraje. Rizikem je bezesporu samotná situace, kdy dochází k výdaji finančních prostředků kraje v souvislosti s pořizováním zboží, služeb či stavebních prací, tj. zadáváním veřejných zakázek. Současně lze jistou míru rizika spatřit v samotné proceduře zadání veřejné zakázky jakožto formalizovaného procesu kontraktace, upraveného zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“). Je proto vhodné, aby i nad rámec zákonné úpravy byl proces vynakládání finančních prostředků v souvislosti se zadávanými veřejnými zakázkami upraven interními pravidly, která na zákonnou úpravu naváží, rozvedou ji a přizpůsobí specifickému prostředí krajského úřadu.

Rovněž v případě jiné dispozice s majetkem kraje (např. prodej nemovitého majetku, nakládání s pohledávkami) jsou základní povinnosti kraje stanoveny obecně závaznými právními předpisy. Tato úprava však nemusí být pro účely snížení rizika korupčního jednání dostatečně konkrétní, s preventivním účinkem. Je proto vhodné, aby měly kraje zakotveny interní procesy a závazná pravidla rovněž v této oblasti.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Dotazy:

- *Zpracoval váš kraj (krajský úřad) již metodiku zadávání veřejných zakázek? Pokud ano, prosíme o zaslání. Pokud ne, začali jste takovou metodiku zpracovávat a v jaké jste případně fázi rozpracování takového dokumentu?*
- *Používáte v rámci smluvních vztahů Vašeho kraje vzorové smlouvy? Pokud ano, prosím uveďte které a případně zašlete uvedené vzory.*
- *Máte zavedena interní pravidla pro sjednávání smluv. Pokud ano, prosíme o jejich zaslání.*
- *Máte zavedena interní pravidla/ směrnice pro zadávání veřejných zakázek? Pokud ano, prosíme o jejich zaslání.*
- *Máte zavedena interní pravidla pro nakládání s majetkem kraje? Pokud ano, prosíme o jejich zaslání.*

3. Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

Lze konstatovat, že korupční jednání je v drtivé většině případů individuálním selháním jednotlivce, případně skupiny jednotlivců. Takové jednání, pokud přesáhne stanovenou míru společenské škodlivosti, postihuje právní úprava zakotvená v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, prostřednictvím konkrétně definovaných skutkových podstat trestných činů. Trestněprávní úprava má však převážně represivní funkci, prevence protikorupčního jednání je až jejím druhotným jevem.

Na poli prevence proto považujeme za základní opatření vzdělávání jednotlivců a rovněž stanovení jasných pravidel chování úředníků a volených zástupců kraje. Ke snížení rizika selhání jednotlivce přispívá dle našeho názoru rovněž jasné vymezení kompetencí a odpovědnosti za plnění svěřených úkolů. V této oblasti jsme se proto zaměřili na zjištění, zda jednotlivé kraje věnují pozornost výše uvedeným preventivním opatřením a v jaké míře je realizují v praxi.

Dotazy:

- *Máte upraven organizační řád/ kompetenční řád (jiný organizační či kompetenční předpis), který*
 - *vymezuje věcnou působnost jednotlivých organizačních útvarů kraje, resp., který vymezuje kompetence jednotlivých organizačních útvarů kraje,*
 - *upravuje schvalovací procesy?*
- *Přijal Váš kraj etický kodex zaměstnance či etický kodex zastupitele? Pokud ano, tak uveďte který a prosíme o zaslání jeho textu.*
- *Realizujete povinná školení pro zaměstnance v oblasti protikorupčních strategií? Pokud ano, uveďte která a jejich četnost.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4. Příjem a vyřizování relevantních podnětů

Je nezbytné, aby v případě výskytu vážného podezření či dokonce přímé zkušenosti s korupčním jednáním měli jednotlivci možnost na takovou situaci zareagovat. K efektivitě boje s korupcí přitom nepochybně napomáhá, pokud je k přijímání podnětů či oznámení zřízen specializovaný orgán či speciálně vyškolení pracovníci.

Dotazy:

- *Máte zřízen specializovaný orgán pro boj proti korupci? Pokud ano, prosíme o kontaktní údaje kompetentní osoby.*
- *Máte vytvořený systém přijímání podnětů (protikorupční linka apod.)? Pokud ano, prosíme o stručný popis systému.*

Kompletní vzor dotazníku včetně průvodního dopisu je uveden jako příloha č. 1 Komparativní studie.

Návratnost dotazníku činila 100 %, tj. všechny kraje vrátily zpracovateli Komparativní studie vyplněný dotazník.

1.2.2. Další relevantní dokumenty a podklady

Pro účely srovnání úrovně protikorupčních opatření v krajích s úrovní protikorupčních opatření v České republice byly na základě internetové rešerše vyhledány další relevantní dokumenty. Snahou přitom bylo, aby se jednalo o dokumenty a opatření s celostátní působností a širokým rozsahem úpravy společenských vztahů.

Na nejvyšší úrovni vymezuje základní cíle a úkoly dokument schválený vládou České republiky s názvem Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 (dále jen „Strategie vlády“).

Strategie vlády byla zpracována Ministerstvem vnitra České republiky a schválena usnesením vlády ze dne 5. ledna 2011 č. 1. Aktuálně je Strategie vlády ve znění usnesení vlády ze dne 19. ledna 2011 č. 65, 18. května 2011 č. 370, 16. listopadu 2011 č. 837 a 16. května 2012 č. 346.

V návaznosti na cíle a úkoly stanovené Strategií vlády lze na internetových stránkách vlády České republiky nalézt aktuální přehled o plnění těchto úkolů¹.

¹ Dostupné na adrese <http://www.vlada.cz/assets/ppov/boj-s-korupci/aktuality/Tabulka-plneni---2012-06-01.pdf>

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Na úrovni ústředních orgánů státní správy (ministerstev) byly rovněž přijaty strategické dokumenty pro boj s korupcí. Konkrétně se jedná o Protikorupční strategii Ministerstva zdravotnictví České republiky pro přímo řízené organizace. Tento dokument je však závazný pouze pro organizace přímo řízené Ministerstvem zdravotnictví.

V oblasti zaměstnanců veřejné správy byl původně stěžejním dokumentem Kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě, který byl přijat usnesením vlády České republiky ze dne 21. 3. 2001 č. 270. V bodu III. uvedeného usnesení vlády bylo hejtmanům a primátorovi hl. m. Prahy doporučeno, aby zaměstnance úřadu s Kodexem etiky zaměstnanců ve veřejné správě seznámili, postupovali dle něj a v případě potřeby vydali vlastní etický kodex.

Dne 9. 5. 2012 byl usnesením vlády České republiky č. 331 schválen Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Současně byl tímto usnesením zrušen původní Kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě. V bodu IV. usnesení vlády č. 331/2012 vláda doporučila hejtmanům, primátorům a starostům využít schválený kodex pro vytvoření vlastního etického kodexu a tento vydat vnitřním předpisem.

Za další relevantní dokument lze označit Protikorupční manuál pro občany zpracovaný Ministerstvem vnitra, který je zaměřen směrem k veřejnosti (občanům) a návodným způsobem popisuje, jak se zachovat v případě setkání s korupčním jednáním.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2 Analýza stávajícího stavu

Část 2 Komparativní studie mapuje současný stav boje s korupcí v České republice. Těžiště analýzy přitom spočívá ve zhodnocení opatření, která mají zavedeny jednotlivé kraje České republiky. Tento stav je následně srovnán s cíli, doporučeními a postupy, jež stanoví Strategie vlády pro boj s korupcí a další relevantní dokumenty, identifikované v odst. 1.2.2. Komparativní studie.

2.1. Analýza stávajícího stavu protikorupčních opatření v krajích ČR

Výsledky analýzy stávajícího stavu vychází z odpovědí, které GTA obdržela v rámci provedeného dotazníkového šetření, a z revize dokumentů, které byly ze strany jednotlivých krajů v návaznosti na dotazníkové šetření zaslány, případně které byly získány samostatnou činností GTA (internetová rešerše volně dostupných dokumentů).

Pro každý kraj je analýza stávajícího stavu strukturována dle oblastí protikorupčních opatření a jednotlivých dotazů, blíže popsanych v odst. 1.2.1 Komparativní studie.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.1. Hlavní město Praha

Odpověď poskytnutá ze strany HMP byla poměrně podrobná, ke každé ze sledovaných oblastí bylo poskytnuto maximum relevantních informací. Lze konstatovat, že HMP věnuje problematice boje s korupcí zvýšenou pozornost, čemuž odpovídá i rozsah a úroveň poskytnutých podkladů.

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

V oblasti stanovení základní strategie pro boj s korupcí byla v r. 2010 schválena Protikorupční strategie hl. m. Prahy, návazně byla v r. 2011 schválena Protikorupční strategie hl. m. Prahy 2011 – 2014.

Protikorupční strategie pro období let 2011 – 2014 úvodem informuje o stavu plnění úkolů přijatých v r. 2010. Návazně strategie stanoví úkoly pro období let 2011 – 2014 v oblastech dotčených rizikem korupčního jednání, a to včetně harmonogramu jejich plnění.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

HMP poskytlo podrobnou odpověď, z níž je zřejmé, že ve sledované oblasti HMP aplikovalo tato opatření:

- Jsou přijata Pravidla pro zadávání veřejných zakázek, která byla rovněž aktualizována dle stávajícího znění zákona o veřejných zakázkách. Pravidla upravují rovněž zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.
- Jednotlivé odbory HMP používají řadu vzorových smluvních dokumentů dle oblasti své působnosti.
- Pro sjednávání smluv se použijí Pravidla pro zadávání veřejných zakázek.
- V oblasti nakládání s majetkem jsou přijata Pravidla pro převod nemovitostí ve vlastnictví hl. m. Prahy.

V oblasti uveřejňování má HMP zřízen profil zadavatele, nadto jsou informace nad rámec zákona uveřejňovány na úřední desce (část webového portálu HMP).

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

Z odpovědi HMP k dotazům zasláným v oblasti 3 je zřejmé, že jsou zavedena níže uvedená opatření:

- Organizační řád MHMP, Pracovní řád MHMP;

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- Etický kodex zaměstnanců hl. m. Prahy zařazených do MHMP, Etický kodex člena Zastupitelstva hl. m. Prahy;
- Povinná školení pro zaměstnance v oblasti protikorupční strategie provádí MHMP v rámci vstupních školení nových zaměstnanců, která probíhají přibližně 1x měsíčně. Jedenkrát ročně probíhá povinné školení pro všechny vedoucí zaměstnance MHMP, kteří dále školí své podřízené.

K dokumentům z oblasti stanovení pravidel etiky a chování dále uvádíme:

- Etický kodex zaměstnanců explicitně stanovuje zásadu neúplatnosti a poctivosti. Dále je stanovena zásada neovlivnitelnosti v procesu rozhodování. Jsou stanoveny tyto konkrétní procesní postupy:
 - v případě, že je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními a interními předpisy, který představuje možnost zneužití úřední moci, je povinen takovou žádost odmítnout a tuto skutečnost neprodleně oznámit svému bezprostřednímu nadřízenému;
 - v případě, že zaměstnanec zjistí ztrátu nebo újmu na veřejném majetku, podvodné či korupční jednání, je povinen neprodleně oznámit tuto skutečnost svému nadřízenému;
 - v případě, že se zaměstnanec dostane do situace, kdy je na něj vykonáván nátlak, uvědomí o této situaci okamžitě svého bezprostředního nadřízeného, který je povinen vzniklou situaci s podřízeným neprodleně projednat a pořídit o celé věci stručný zápis, popřípadě iniciovat další kroky;
 - Etický kodex zaměstnanců uvádí, že navazuje na základní práva a povinnosti zaměstnance podle jiných právních předpisů a proto porušení jednotlivých ustanovení tohoto kodexu může být posuzováno jako porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k zaměstnanci vykonávané práci s důsledky z toho vyplývajících.
- Etický kodex člena zastupitelstva obsahuje celou řadu opatření a povinností ke snížení rizika korupčního jednání a zvyšující transparentnost ve vztahu k majetkovým a osobním poměrům zastupitele. Mj. kodex stanoví širokou oznamovací povinnost člena zastupitelstva, např. ve vztahu k vykonávané podnikatelské činnosti, členství v orgánech obchodních společností i organizacích neziskového sektoru, o svém nemovitém majetku a svých příjmech a obdržených darech. Podezření na případná porušení Etického kodexu zastupitele nebo na uvedení nepravdivých údajů v oznámeních prověřuje Kontrolní výbor zastupitelstva HMP.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

V oblasti příjmu podnětů a monitoringu protikorupčního jednání má HMP zavedena tato opatření:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- Pro boj proti korupci má HMP zřízen Kontrolní výbor Zastupitelstva hl. m. Prahy, Pražskou protikorupční radu (PRAPOR) jako poradní orgán primátora hl. m. Prahy a odbor kontrolních činností MHMP.
- Pro příjem podnětů má HMP přijata Pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností podaných orgánům hl. m. Prahy.
- Prostřednictvím Protikorupčního portálu hl. m. Prahy mohou občané upozornit na takové jednání úředníků MHMP, které nepovažují za správné, přičemž se nemusí jednat přímo o korupční jednání, ale o takové jednání, které není v souladu se základními principy pražské samosprávy.
- Podání mohou občané učinit elektronicky, pro písemná oznámení mohou využít dvou sběrných boxů umístěných v budovách MHMP nebo využít korespondenční kontakt, případně podání učinit osobně na MHMP.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.2. Středočeský kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

V odpovědi SČK uvádí, že protikorupční strategie byla zpracována v rámci projektu realizovaného ze 42. výzvy OP LZZ. V orgánech kraje však nebyla dosud projednána, tedy není zavedena do praxe.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

Z odpovědi na dotazníkové šetření je zřejmé, že SČK přijal tato opatření:

- Zadávání veřejných zakázek probíhá dle přijaté směrnice, a to zvláště pro krajský úřad a pro organizace kraje.
- Vzorové smlouvy jsou využívány u dotačních titulů.
- Jsou přijata interní pravidla sjednávání smluv.
- Vnitřním předpisem jsou upravena i pravidla pro nakládání s majetkem kraje.

Směrnice pro zadávání veřejných zakázek upravuje rovněž zadávání VZMR. Informace o VZMR jsou taktéž uveřejňovány na profilu zadavatele.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

SČK v odpovědi na položené dotazy uvedl:

- Je zpracován organizační řád. Stejně tak jsou nově zpracovány kompetenční modely jednotlivých pracovních pozic.
- Kodex zaměstnance či kodex zastupitele přijat nebyl.
- Školení zaměstnanců v oblasti protikorupčních strategií prováděna nejsou.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí sdělil SČK následující:

- Specializovaný orgán zřízen není. Tuto oblast je možné řešit s Odborem interního auditu a stížností.
- Podněty jsou přijímány na výše uvedeném odboru.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.3. Jihočeský kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

Protikorupční strategii, popř. jiný dokument, který se zabývá oblastí protikorupčních opatření, dosud JČK stanovený nemá.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

V oblasti veřejných zakázek, uzavírání smluvních vztahů a hospodaření s majetkem má JČK níže uvedená opatření:

- Je přijata směrnice pro zadávání veřejných zakázek, která se vztahuje rovněž na krajem zřízené příspěvkové organizace a založené společnosti.
- Vzorové smlouvy jsou schvalovány pro jednotlivé grantové programy kraje. Dále existují vzory smluv, které jsou doporučeny, jejich používání však není stanoveno žádným vnitřním předpisem.
- Interní pravidla sjednávání smluv nejsou stanovena.
- Je přijat postup pro nakládání s majetkem kraje.

Směrnice pro zadávání veřejných zakázek stanoví rovněž postupy pro zadávání VZMR, a to v závislosti na jejich předpokládané hodnotě. JČK má rovněž zřízen profil zadavatele.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

V šetřené oblasti uvedl JČK následující:

- Organizační řád byl přijat.
- Byl přijat Kodex etiky zaměstnance Jihočeského kraje zařazeného do Krajského úřadu. V části I odpovídá Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001, část II obsahuje Kodex chování zaměstnance Krajského úřadu Jihočeského kraje ve vztahu k veřejnosti. Kodex etiky proto obsahuje pouze procesní pravidla vycházející ze vzorového Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001; řešení porušení pravidel Kodexu etiky není upraveno.
- Povinná školení jsou realizována, jednotlivci se na základě schválení vedením KÚ účastní seminářů pořádaných vzdělávacími agenturami.

Etický kodex stanoví následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání:

- v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- pokud je zaměstnanec v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
- zaměstnanec má povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřípustnou činnost svému nadřízenému,
- pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí JČK uvedl, že:

- nemá zřízen specializovaný orgán pro boj s korupcí;
- nemá stanoven systém přijímání podnětů v této oblasti.

2.1.4. Plzeňský kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

Protikorupční strategii PZK zpracovanu nemá. PZK dále uvádí, že základní protikorupční jednání, které je definováno v rámci povinností úředníků dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů, je zpracováno v Organizačním řádu a Pracovním řádu.

V Organizačním řádu není problematika korupce specificky řešena. V rámci Pracovního řádu je zpracován Etický kodex zaměstnanců.

Specifický dokument určující koncepci, cíle a opatření v oblasti boje s korupcí tedy PZK zpracován nemá a ani jeho přípravu neplánuje.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

PZK uvedl, že má ve sledované oblasti zavedena následující opatření:

- Krajský úřad a krajem zřizované a zakládané organizace jsou vázány směrnicí, která upravuje zadávání veřejných zakázek.
- Vzorové smlouvy jsou PZK používány při poskytování dotací.
- Interní pravidla sjednávání smluv PZK stanovy nemá, částečně lze vyjít ze směrnice pro zadávání veřejných zakázek.
- Jsou přijata interní pravidla pro nakládání s majetkem kraje.

Směrnice pro zadávání veřejných zakázek rovněž stanoví postup pro zadávání VZMR, a to v závislosti na její kategorii dle finanční hodnoty. VZMR uveřejňuje PZK rovněž na svém profilu zadavatele.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

V rámci odpovědi na zasláný dotazník PZK uvedl:

- PZK v souladu se zákonem o krajích má zpracovaný Organizační řád, kde jsou vymezeny jednotlivé působnosti odborů a útvarů úřadu, stanoveny pravomoci a odpovědnosti vedoucích zaměstnanců. Dále jsou zde upraveny schvalovací procesy. Další dílčí schvalovací procesy jsou standardně upravovány v každém interním předpise.
- PZK má v rámci Pracovního řádu zpracovaný Etický kodex zaměstnanců a dále Etický kodex interního auditora. Etický kodex zastupitelů není zpracován, volené orgány kraje jej nepožadovaly.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- Vybraní zaměstnanci zařazení do KÚ PZK, zejména ti, kteří realizují nebo se podílejí na zadávání veřejných zakázek, absolvují pravidelně školení s protikorupční tematikou 1x za 2 roky, která většinou organizuje společnost Transparency International. Dále zaměstnanci absolvovali e-learningové školení na toto téma.
- Etický kodex, který je součástí Pracovního řádu, je doslovně přejatým textem Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001.

Etický kodex stanoví následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání:

- v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,
- pokud je zaměstnanci v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
- zaměstnanci mají povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřípustnou činnost svému nadřízenému,
- pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.

Otázka postihu za porušení Etického kodexu upravena není.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

Z reakce PZK na dotazníkové šetření bylo zjištěno následující:

- PZK nemá zřízen specializovaný orgán pro boj proti korupci.
- Každý občan se může obrátit na odbor kontroly, dozoru a stížností, kde jsou přijímány veškeré podněty občanů. Dále v rámci samostatné působnosti je v souladu se zákonem o krajích zřízen jako orgán zastupitelstva kontrolní výbor. Občan v případě korupce nebo podnětu v samostatné působnosti se může obrátit i na tento kontrolní orgán nejvyššího orgánu kraje, tj. zastupitelstva.
- Podněty občanů je možno podávat na výše uvedený odbor či kontrolnímu výboru, specializovaný kanál (protikorupční linka) zřízen není.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.5. Karlovarský kraj

Odpovědi na zasláný dotazník byly ze strany KVK formulovány značně stručně, bez bližšího upřesnění cílů kraje na poli boje s korupcí, popisu zavedených opatření či formulování jasné vize.

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

KVK nemá zavedenu protikorupční strategii, popř. jiný dokument, který se zabývá oblastí protikorupčních opatření a ani takový dokument v současnosti nehodlá zpracovávat.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

V oblasti zadávání veřejných zakázek, sjednávání smluv a nakládání s majetkem kraje bylo z poskytnutých odpovědí KVK zjištěno:

- Metodika zadávání veřejných zakázek je v KVK zavedena. Metodika ve stručnosti upravuje rovněž zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.
- KVK používá vzorové smlouvy o poskytnutí příspěvku, které jsou upraveny dle pravidel jednotlivých programů.
- KVK má stanovena interní pravidla postupu při sjednávání a uzavírání smluv a jejich evidenci.
- Je stanovena interní směrnice pro hospodaření s majetkem kraje, který spravuje krajský úřad KVK.

KVK má zaveden profil zadavatele, na kterém uveřejňuje rovněž veřejné zakázky malého rozsahu.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

V odpovědi na zasláné dotazy KVK uvedl, že přijal Organizační řád a Etický kodex zaměstnanců. Ke školení zaměstnanců KVK sdělil, že v roce 2010 realizoval akreditované školení „Preventivní opatření a postupy k předcházení korupce“, ve kterém bylo proškoleno 291 osob. Dále KVK provádí školení dle potřeby.

K obsahu Organizačního řádu a Etického kodexu, které byly staženy z webového portálu KVK, uvádíme:

- V organizační struktuře úřadu KVK není zřízen speciální útvar pro boj s korupcí. Obecná povinnost vyřizování peticí, stížností, oznámení a jiných podnětů stanovena pro všechny odbory úřadu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- Etický kodex je stanoven pouze pro zaměstnance krajského úřadu. Širší věcnou působnost (např. na volené zástupce, zaměstnance příspěvkových organizací apod.) nelze dovodit.
- Etický kodex vychází z Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě. Je však koncipován širěji, obsahuje rovněž pravidla chování vůči veřejnosti, vystupování, jednání s občany apod.
- Etický kodex stanoví následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání (tedy v rozsahu Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z roku 2001):
 - v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,
 - pokud je zaměstnanci v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
 - zaměstnanci mají povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřípustnou činnost svému nadřízenému nebo řediteli úřadu,
 - pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost řediteli úřadu.
- Otázka postihů za porušení Etického kodexu je zmíněna jen v obecné rovině, bude řešena mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem (na základě pracovněprávních předpisů).

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí sdělil KVK následující:

- Specializovaný orgán pro boj proti korupci KVK zřízen nemá.
- Postup pro příjem a vyřizování podnětů stanoví část IV směrnice ředitele KÚ č. SE 06/2012 Petice a stížnosti.

K obsahu odkazované části směrnice č. SE 06/2012 Petice a stížnosti lze uvést následující:

- směrnice je formulována obecně, stanoví postup KVK v případě příjmu, projednání a vyřízení jakéhokoliv podnětu;
- odkazovaná část IV. směrnice (resp. i navazující části V. a VI.) stanoví postup pro příjem, projednání a vyřízení stížností; specifická úprava pro podněty ve vztahu k možnému korupčnímu jednání stanovena není.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.6. Ústecký kraj

Úvodem lze poskytnutou odpověď ÚK shrnout do závěru, že ÚK považuje za primární nástroje boje proti korupci platné právní předpisy a je toho názoru, že interní dokumenty a nezávazné metodiky nemohou fungovat jako účinný nástroj zamezení korupčního chování. K jednotlivým dotazům poskytl ÚK podrobné odpovědi, které uvádíme níže.

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

Krajský úřad ÚK protikorupční strategii ani jiný obdobný dokument nezpracoval a v současnosti ani o jejím zpracování neuvažuje. ÚK uvádí, že nastavené řídicí a kontrolní systémy činnosti úřadu či pracovní nebo organizační řád by již samy o sobě měly korupčnímu jednání zabránit, a ani sebelépe zpracovaná „metodika“ není schopna zabránit případnému osobnímu selhání konkrétního zaměstnance. U ostatních orgánů ÚK (rada, zastupitelstvo), které jsou oprávněny k rozhodování ve smluvním jednání, se vždy jedná o většinové rozhodnutí kolektivního orgánu.

ÚK dále odkazuje na platnou právní úpravu, např. ust. § 33 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, stanovující znění slibu člena zastupitelstva kraje. Žádná další úprava v jakékoliv formě (a především ve formě právně nevymahatelného etického kodexu) nemůže dle ÚK stanovit podmínky přísnější, než je znění slibu člena zastupitelstva.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

Ve druhé oblasti realizoval ÚK následující opatření:

- Jsou přijata Pravidla pro zadávání veřejných zakázek Ústeckým krajem a jím zřizovanými příspěvkovými organizacemi a dále metodika a vzory pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu příspěvkovými organizacemi ÚK.
- Vnitřním předpisem byly vydány doporučené vzory smluv s tím, že vzory je nutné považovat za výchozí pracovní pomůcku při smluvním vyjednávání, nikoli za samotný návrh smlouvy. V rámci směrnice jde o tyto vzory smluv: kupní smlouva obecná, kupní smlouva na převod nemovitostí, darovací smlouva obecná, darovací smlouva na převod nemovitostí, smlouva o dílo, nájemní smlouva obecná, smlouva o nájmu nebytových prostor, mandátní smlouva a smlouva o poskytnutí investiční/neinvestiční dotace.
- Samostatná pravidla pro uzavírání smluv nebyla (jako zcela nadbytečná) vydána. K uzavírání smluv jsou v souladu se zákonem o krajích oprávněny volené orgány kraje (rada či zastupitelstvo). Rada kraje zmocnila k uzavírání smluv za dodržení stanovených podmínek některé vedoucí zaměstnance krajského úřadu či hejtmána/hejtmanku u zakázek malého rozsahu. U smluv, o jejichž uzavření rozhodují volené orgány kraje, jsou podmínky pro předkládání materiálů ke schválení těmito

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

orgány stanoveny vnitřním předpisem, který je ale řešen v obecné rovině (ná vaznost na zákon o finanční kontrole).

- Hospodaření s dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem a drobným dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem upraveno Směrnicí o hospodaření, účetnictví a předběžné finanční kontrole. Další úpravy jsou provedeny ve zřizovacích listinách příspěvkových organizací – stanoví jak podmínky nabývání majetku příspěvkovými organizacemi, tak vymezuje práva ke svěřenému majetku.

ÚK má zřízen profil zadavatele, na kterém uveřejňuje i veřejné zakázky malého rozsahu, bohužel odkaz na profil uvedený ve Věstníku veřejných zakázek i na stránkách kraje se jeví jako nefunkční (bylo nutno použít odkaz přímo z formuláře odeslaného do Věstníku veřejných zakázek).

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

V odpovědi na zasláný dotazník ÚK uvedl:

- Zákon o krajích stanoví v § 69 odst. 2 písm. f), že ředitel krajského úřadu vydává zejména organizační a pracovní řád, spisový řád a skartační řád krajského úřadu. Ředitel krajského úřadu zákonem stanovené řády vydal.
- Byl přijat etický kodex zaměstnanců jako součást Pracovního řádu. K etickému kodexu zastupitelů odkazuje ÚK na odpověď na otázku prezentovanou k oblasti 1 výše.
- Školení zaměstnanců v protikorupční strategii je součástí vzdělávání zaměstnanců v souladu s ustanovením zákona o úřednících územních samosprávných celků.
- Etický kodex přijatý ÚK je rovněž přejetým textem Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001.

Etický kodex stanoví následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání:

- v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,
- pokud je zaměstnanci v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
- zaměstnanci mají povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřipustnou činnost svému nadřízenému,
- pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.

Otázka postihu za porušení Etického kodexu upravena není.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

ÚK v této oblasti rovněž odkazuje na svůj postoj prezentovaný v odpovědi na dotaz k existenci protikorupční strategie, viz oblast 1. Dále ÚK uvádí:

- Specializovaný orgán pro boj proti korupci zřízen není.
- Problematiku přijímání podnětů řeší v obecné rovině pracovní řád či etický kodex; speciální úprava pro přijímání podnětů v oblasti korupce nebyla přijata. Dále ÚK odkazuje na Pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností.
- Specifická úprava příjmu podnětů v oblasti korupčního jednání tedy v ÚK přijata není.

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.7. Liberecký kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

K dotazu na existenci protikorupční strategie LK uvedl, že Krajský úřad nemá protikorupční strategii zpracovanou a ani takovou metodiku zpracovávat nezačal.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

V dotčené oblasti LK přijal a aplikuje tato opatření:

- LK má stanovenou směrnici k zadávání veřejných zakázek, která je pravidelně aktualizována.
- LK používá v rámci smluvních vztahů řadu vzorových dokumentů, jedná se o smlouvy kupní, darovací, o dílo, mandátní, o vypracování projektové žádosti, o provedení auditu projektu, o výpůjčce movité věci a další.
- Současně jsou stanovena interní pravidla pro sjednávání smluv.
- Pravidla pro nakládání s majetkem jsou upravena jak pro movitý, tak pro nemovitý majetek.

Směrnice pro zadávání veřejných zakázek LK upravuje rovněž pravidla postupu v případě zadávání VZMR. V případě VZMR nad 200 tis. Kč jsou informace uveřejněny též na profilu zadavatele, který má LK v souladu se zákonem zřízen.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

V odpovědi k dotazům z této oblasti LK sdělil:

- LK má vydaný Organizační řád, který vymezuje kompetence jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu. Konkrétnější kompetence a odpovědnosti vymezují jednotlivé pracovní náplně příslušných pracovních pozic. Schvalovací procesy jsou uvedeny v příslušných vnitřních normách, zejména však v Organizačním řádu, Podpisovém řádu a Pracovním řádu. Další postupy jsou uvedeny i v jiných předpisech, např. Oběhu účetních dokladů apod.
- Kodex etiky zaměstnance krajského úřadu je součástí Pracovního řádu. V současné době byly zahájeny práce na implementaci Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy do interních předpisů krajského úřadu.
- LK neorganizuje pravidelně povinná školení pro zaměstnance v oblasti protikorupčních strategií. Příležitostně jsou však taková školení pro zaměstnance LK

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

pořádána, naposledy cca před dvěma lety ve spolupráci se společností Transparency International.

- Kodex etiky zaměstnance krajského úřadu Libereckého je rovněž převzatým textem Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001 bez dalších úprav či doplnění. Etický kodex stanoví následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání:
 - v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,
 - pokud je zaměstnanci v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
 - zaměstnanci mají povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřípustnou činnost svému nadřízenému,
 - pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.
- Otázka postihu za porušení Etického kodexu upravena není.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí sdělil LK následující:

- LK nemá zřízen specializovaný orgán pro boj proti korupci.
- Systém podávání podnětů ze strany zaměstnanců je popsán zejména v článku 7 Kodexu etiky zaměstnance krajského úřadu, který je přílohou pracovního řádu. Dále v článku 5 a v článku 6 Etického kodexu jsou popsány postupy týkající se nepřijímání darů a jiných nabídek a nezneužití úředního postavení.
- Specifický postup přijímání podnětů ze strany veřejnosti dle dostupných informací v LK zřízen není.

2.1.8. Královéhradecký kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

KHK uvádí, že protikorupční strategii, popř. jiný dokument, který se zabývá oblastí protikorupčních opatření, doposud zavedenu nemá. Současně KHK konstatuje, že některá opatření jsou součástí jiných vnitřních norem, a to např. ve vztahu k veřejným zakázkám, podepisování, zajišťování funkce příkazce operace atd. Dále KHK odkazuje na ust. § 16 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jež je dále rozpracováno v navazujících interních předpisech.

Jasně formulovanou strategii boje s korupcí tedy KHK nemá.

V současné době KHK ani ucelený dokument, který by se dal považovat za strategii boje s korupcí, nepřipravuje, nicméně vychází z řady vnitřních předpisů v rámci, kterých jsou zavedena některá opatření snižující riziko korupce.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

Na základě dotazníkového šetření bylo zjištěno, že:

- KHK má zavedenu metodiku zadávání veřejných zakázek, která upravuje i zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Pro VZMR jsou stanoveny další kategorie jejich členění dle hodnoty a postupy zadávání.
- Smluvní vzory jsou používány zejména v oblasti dotací, kde jsou upraveny dle potřeby jednotlivých dotačních titulů.
- Pravidla tvorby smluv jsou v obecné rovině stanovena příkazem ředitelky KÚ. Tato pravidla jsou dále modifikována dalšími interními předpisy (zadávání veřejných zakázek, nakládání s majetkem apod.).
- Jsou stanoveny zásady upravující hospodaření s majetkem KHK a zásady upravující nakládání s nemovitým majetkem ve vlastnictví KHK

Rovněž KHK má zřízen profil zadavatele, na kterém uveřejňuje (nad rámec zákona) rovněž veřejné zakázky malého rozsahu.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

- Ve sledované oblasti má KHK zaveden Organizační řád a Etický kodex zaměstnanců ve veřejné správě. V odpovědi na dotazník KHK dále podrobněji uvedl:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- V návaznosti na Organizační řád jsou jednotlivé procesy schvalování upraveny v dalších interních předpisech – zejména Jednací řád Zastupitelstva a výborů Zastupitelstva Královéhradeckého kraje a Jednací řád Rady a komisí Rady Královéhradeckého kraje.
- Kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě je součástí Pracovního řádu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.
- Školení protikorupční strategie je součástí vstupního vzdělávání všech úředníků samosprávných celků v rámci modulu – kvalita, etika, integrita, korupce dle zákona č. 312/2002 Sb. Speciální školení s protikorupční tematikou absolvují někteří zaměstnanci, zejména kontrolních útvarů (vedoucí oddělení stížností, vnitřní audit apod.).
- Ke Kodexu etiky lze dále uvést, že se jedná o implementaci Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001, který není pro potřeby KHK jakkoliv upraven. Etický kodex stanoví následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání:
 - v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,
 - pokud je zaměstnanci v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
 - zaměstnanci mají povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřípustnou činnost svému nadřízenému,
 - pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.
- Otázka postihu za porušení Etického kodexu upravena není.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí sdělil KHK následující:

- Specializovaný orgán pro boj proti korupci v KHK zřízen není.
- KHK má na svých webových stránkách odkaz na protikorupční linku 199, provozovanou občanským sdružením Oživení, kde je mimo jiné i právní poradna k uvedené oblasti. Provoz protikorupční linky byl však skončen k 30. 04. 2012.
- Dále má KHK obecný interní předpis k přijímání podnětů či stížností v různých oblastech – Pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností fyzických a právnických osob, podání a podnětů veřejného ochránce práv.

K obsahu výše uvedených pravidel lze uvést následující:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

An instinct for growth™

- Pravidla stanoví postup KHK pro přijímání a vyřizování podnětu jakéhokoliv charakteru;
- specifický postup či úprava v případě podnětu (podezření) na korupční jednání stanovena není.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.9. Pardubický kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

Protikorupční strategii či obdobný dokument PBK zpracován nemá. Schválen byl pouze interní dokument „Návrh aplikace doporučení EY v rámci KrÚ Pk“ ze dne 25. 1. 2012.

V uvedeném interním sdělení jsou navržena konkrétní opatření, spočívající převážně v úpravě stávajících dokumentů, a rovněž několik organizačních opatření na poli boje s korupcí. Za komplexní strategii boje s korupcí však uvedený dokument považovat nelze.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

K opatřením přijatým ve sledované oblasti PBK uvedl:

- Je přijata směrnice pro zadávání veřejných zakázek.
- PBK částečně využívá vzorové smluvní dokumenty, zejména v oblasti obchodních a dotačních smluv.
- Interní pravidla sjednávání smluv jsou stanovena pouze částečně. Jsou přijaty Všeobecné obchodní podmínky pro dodávky stavebních prací a Zásady pro poskytování grantů z rozpočtu Pardubického kraje.
- Je přijata Směrnice upravující hospodaření s majetkem PBK. V současnosti je připravována její novelizace.

Směrnice pro zadávání veřejných zakázek PBK upravuje rovněž VZMR, pro něž stanoví kategorie a procesní postup zadání. V souladu se zákonem má PBK zřízen profil zadavatele.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

Z odpovědi PBK na zasláný dotazník vyplývá, že:

- Organizační řád Krajského úřadu Pardubického kraje byl přijat.
- Etický kodex zaměstnance je na PBK zaveden jako samostatná příloha Pracovního řádu. Etický kodex zastupitele přijat nebyl.
- Kodex etiky PBK vychází z Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001.
- PBK uvedl, že jako jeden z bodů interního dokumentu uvedeného v odpovědi k oblasti 1 (doporučení EY) bylo navrženo opatření: „Do plánu vzdělávání pro vedoucí zaměstnance a další vybrané zaměstnance úřadu zahrnout 1x za dva roky školení

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

(seminář) s protikorupční problematikou. Tento úkol zatím splněn nebyl, ale je v současné době zpracováván a lze tedy předpokládat, že bude v nejbližší době naplněn.

Jelikož Kodex etiky PBK vychází z Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001, neobsahuje žádné jiné procesní postupy v souvislosti s protikorupčními opatřeními nad jeho rámec, tj. stanoví pouze následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání:

- v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,
- pokud je zaměstnanci v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
- zaměstnanci mají povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřípustnou činnost svému nadřízenému,
- pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.

Řešení případného porušení protikorupčních opatření je upraveno pouze v obecné rovině v čl. 5 odst. 2 Pracovního řádu, který stanoví, že porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci je přímý nadřízený povinen podřízenému zaměstnanci bezodkladně písemně vytknout, poučit ho o nesprávnosti jeho jednání a o možnosti výpovědi.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí sdělil PBK následující:

- Specializovaný orgán zřízen není. Problematiku korupce řeší zpravidla tříčlenná pracovní skupina (zástupce ředitele úřadu, vedoucí odboru kancelář ředitele úřadu, vedoucí oddělení interního auditu) po projednání u ředitele úřadu.
- Protikorupční linka zřízena není. Systém přijímání a vyřizování podnětů je zabezpečen prostřednictvím vnitřních norem: „Pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností“, „Postup pro nakládání s podněty určenými Zastupitelstvu Pardubického kraje“, a „Pravidla poskytování informací orgány Pardubického kraje“.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.10. Kraj Vysočina

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

V oblasti stanovení základní strategie pro boj s korupcí přijal KV Protikorupční strategii kraje Vysočina (dále jen „Strategie KV“) s cílem vytvořit podmínky pro účinnou prevenci korupčního jednání, snazší odhalení korupce, zvyšování důvěry ve veřejnou správu, zvyšování prestiže kraje a rozvoj pozitivních celospolečenských vztahů. Na základě analýzy Strategie KV jsme identifikovali tato klíčová opatření pro boj s korupcí:

- Působnost Strategie KV se vztahuje na činnost kraje, orgány kraje, příspěvkové organizace zřízené krajem a přiměřeně rovněž na právnické osoby s majetkovou účastí kraje, či právnické osoby krajem založené.
- Strategie KV definuje základní, obecné hodnoty, které KV uznává a k jejichž naplnění směřuje. Jedná se o hodnoty podstatně širšího charakteru, než pouze boj korupcí.
- Strategie KV dále vymezuje základní nástroje pro eliminaci rizika korupce. Některé z popsaných nástrojů jsou do praxe v KV zavedeny, jiné nikoliv. Jedná se o obecný výčet použitelných nástrojů bez přímé vazby na jejich zavádění do praxe či sledování konkrétních indikátorů jejich naplnění. Popsána jsou následující opatření:
 - strategické řízení, plánování,
 - systém řízení kvality,
 - systém řízení rizik,
 - pravidelné hodnocení činnosti jednotlivých organizací a útvarů,
 - projektové a procesní řízení, standardizace a transparentnost procesů,
 - nastavení a dodržování principů bezpečného rozhodování,
 - kontrola,
 - protikorupční role interního auditu,
 - informovanost (komunikace s veřejností a médií, informovanost představitelů a zaměstnanců kraje, prostředky k přenosu informací o podezření na korupční jednání),
 - protikorupční opatření v oblasti řízení a rozvoje lidských zdrojů,
 - střet zájmů a jeho řešení,
 - zaznamenávání činnosti (auditní stopa), evidence, sběr a uchovávání dat a
 - spisová služba,
 - benchmarking, analýza dat, metoda tzv. nejlepší praxe.
- Návazně na obecná opatření, která lze aplikovat ve všech oblastech, identifikuje Strategie KV oblasti se zvýšenou mírou korupčního rizika. Pro tyto oblasti jsou, nad rámec obecně aplikovatelných opatření, definovány další specifické nástroje ke snížení korupčního potenciálu. Jde o tyto oblasti:
 - hospodaření s majetkem kraje a majetkovými právy, nemajetkovými právy, finančními prostředky kraje,
 - uzavírání a další správa závazkových právních vztahů,
 - veřejné zakázky,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- vrchnostenské rozhodování.
- Závěrem Strategie KV uvádí, že je vhodné, aby byla alespoň jedenkrát ročně radě kraje předkládána zpráva o implementaci protikorupční strategie a vyhodnocení účinnosti protikorupčních opatření. Tento požadavek má nicméně pouze doporučující charakter.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

K opatřením přijatým v oblasti kontroly s vynakládáním veřejných financí, sjednávání smluv a hospodaření s majetkem, KV uvedl:

- Je stanoven interní předpis pro zadávání veřejných zakázek, který je průběžně aktualizován v závislosti na změně příslušných právních předpisů.
- K realizaci nákupů KV vzorové smlouvy nepoužívá. K jiným záležitostem, jako jsou např. dotační tituly, jsou vzorové smlouvy používány.
- Interní pravidla sjednávání smluv stanovena nejsou. Každý závazkový vztah by měl projít individuální právní kontrolou.
- Jsou stanovena pravidla pro převod nemovitého majetku ve vlastnictví KV a dále Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina o vymezení majetkových práv a povinností Krajské správy a údržby silnic Vysočiny, příspěvkové organizace zřizované Krajem Vysočina a Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina o vymezení majetkových práv a povinností příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina.

Na profilu zadavatele uveřejňuje KV rovněž veřejné zakázky malého rozsahu. Pro zadávání VZMR má KV rovněž stanovena pravidla (kategorie, postupy) v interním předpisu pro zadávání veřejných zakázek.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

KV poskytl podrobnou odpověď zejména k otázkám přijetí a filosofie etického kodexu a rovněž k otázce vzdělávání zaměstnanců. KV má přijata tato opatření:

- Organizační řád, dle zákona o krajích.
- KV přijal etický kodex poprvé v roce 2006. Jednalo se o obecné znění, zpracované do několika bodů. V roce 2012 zveřejnil KV nový etický kodex. Upravuje vzory eticky přijatelných pracovních i mimopracovních jednání a působení. Je vydán ve dvou verzích. Jedná se o verzi stručnou a verzi úplnou. Ve svém stručném znění zakotvuje doporučující hodnoty jednání a chování resp. vystupování zaměstnance kraje. Podstata tohoto znění je v tom, že ve své stručnosti má sloužit k vnímání základních pilířů, na

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

kterých je etický kodex postaven. Ve znění úplném jsou uvedené pilíře ve větší šíři rozpracovány do detailnějších doporučujících projevů jednání a chování. Úplné znění slouží k upřesnění zakotvených hodnot do konkrétní představy pro zaměstnance.

- Etický kodex je vydán v působnosti Krajského úřadu Kraje Vysočina jako jednoho z orgánů Kraje Vysočina. Vztahuje se na všechny zaměstnance Kraje Vysočina, zařazené i nezařazené do Krajského úřadu Kraje Vysočina.
- Protikorupční tematika je součástí plánu vzdělávání každého zaměstnance kraje zařazeného do Krajského úřadu Kraje Vysočina. V souvislosti s přijetím Protikorupční strategie Kraje Vysočina v roce 2011 byla realizována série vzdělávacích akcí, které byly určeny pro všechny zaměstnance. Jednalo se o absolvování vlastního e-learningového programu „Korupce ve veřejné správě“ zakončeného testem. Dále o akreditované prezenční školení „Korupce ve veřejné správě a obrana proti ní“, vedeného z části vlastními zdroji (zaměstnanci kraje), kteří představili Protikorupční strategii kraje a systém zavedených opatření. Druhá část prezenčního semináře pak byla vedena zástupcem útvaru Odboru hospodářské kriminality Krajského ředitelství policie Kraje Vysočina. Zaměřena byla na praktické přiblížení problematiky korupce ve veřejné správě, jejich možných rizik a seznámení se s nástroji obrany proti ní.
- Protikorupční tematika je od roku 2011 také součástí povinné akreditovaného vstupního vzdělávání nových zaměstnanců kraje. Individuálně jsou zaměstnanci v případě potřeby vysíláni na doplňková externí školení.
- Opakování série vzdělávání určeného pro všechny zaměstnance kraje je plánováno znovu na rok 2013.

Etický kodex je formulován jako řada doporučení či zákazů, z nichž mnohé se týkají právě otázek souvisejících s bojem proti korupci. Zpravidla však detailně neřeší, jak se má zaměstnanec chovat, pokud se dostane do situace, která je v Etickém kodexem v rozporu. Výjimkou jsou následující případy:

- pokud si zaměstnanec není jistý, zda jde o činnosti slučitelné s integritou při výkonu veřejné správy, projedná záležitost se svým nadřízeným;
- zaměstnanec upozorňuje svého nadřízeného na možná rizika vzniku korupčního prostředí;
- jakékoli korupční jednání nebo podezření na takovéto jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl hodnověrným způsobem, je povinen oznámit svému nadřízenému nebo orgánu činnému v trestním řízení.

Řešení porušení povinností vyplývajících z Etického kodexu upraveno není.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí sdělil KV následující:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- Specializovaný orgán pro boj s korupcí není zřízen.
- Systém pro příjem podnětů je vytvořen. KV má zřízenou protikorupční telefonní linku, e-mailovou adresu k nahlášení možného korupčního jednání a rovněž je zřízena fyzická schránka důvěry k nahlášení možného korupčního jednání.
- Pokud je výše uvedeným způsobem přijato oznámení, je jeho vyřízení zajištěno pracovníky Oddělení vnitřní kontroly Krajského úřadu Kraje Vysočina.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.11. Jihomoravský kraj

V odpovědi na zasláný dotazník JMK uvedl, že považuje boj proti korupci za jednu ze svých priorit. V jednotlivých oblastech JMK za tímto účelem přijal níže uvedená opatření.

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

V oblasti stanovení základní strategie přijal JMK „Protikorupční strategii Jihomoravského kraje“ s cílem nastavit účinný a efektivní systém prevence korupce, zmapovat korupční rizika a stanovit strategii prevence korupce a boje s korupcí v rámci kraje (dále jen „Strategie JMK“). Za stěžejní považujeme z posuzovaného hlediska následující skutečnosti:

- Strategie JMK navazuje na Strategii vlády, a to zejména ve dvou pro JMK klíčových oblastech veřejných zakázek (včetně oblasti nakládání s majetkem kraje a pravidel uzavírání smluvních vztahů) a opatření ve veřejné správě.
- Působnost Strategie JMK dopadá na veškeré orgány kraje, příspěvkové organizace zřízené krajem a přiměřeně rovněž na právnické osoby s majetkovou účastí kraje či právnické osoby krajem založené.
- Strategie JMK formuluje tři konkrétní opatření pro boj s korupcí – ustanovení Stálé pracovní skupiny pro oblast prevence korupce, zpracování mapy korupčních rizik a zřízení Protikorupční linky Jihomoravského kraje.
- Nad rámec stávajících opatření vymezuje Strategie JMK strategickou vizi a dlouhodobý strategický cíl v oblasti prevence korupce. Dosažení dlouhodobého strategického cíle je stanoveno ve dvou etapách: do konce r. 2012 má být v rámci první etapy vybudována základna systémových kroků k eliminaci korupčních rizik. Ve druhé fázi má být do konce r. 2014 implementována „best practice“ a má být dosaženo vedoucí pozice v rámci České republiky.
- K naplnění dlouhodobého strategického cíle jsou stanoveny dílčí cíle pro první fázi do konce r. 2012. V jednotlivých oblastech boje s korupcí jsou pro konkrétní cíle stanoveny indikátory jejich splnění.
- Strategie JMK obsahuje podrobnou mapu korupčních rizik. Jsou popsána konkrétní rizika v jednotlivých oblastech, kde je hrozba výskytu korupčního jednání nejvyšší. Rizika jsou dále zanesena do matice definující závažnost rizika na základě pravděpodobnosti výskytu a závažnosti dopadu.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

Na základě dotazníkového šetření bylo v JMK zjištěno následující:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- Metodika zadávání veřejných zakázek je JMK zpracována. Současně je v řešení aktualizace této metodiky. V rámci metodiky jsou vytvořeny vzorové smlouvy v oblasti přípravy a realizace staveb.
- Metodika upravuje rovněž zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, které jsou z režimu zákona jinak vyloučeny.
- JMK nepoužívá (s výjimkou výše uvedeného) v rámci smluvních vztahů vzorové smlouvy.
- JMK nemá zavedena interní pravidla pro sjednávání smluv.
- JMK má zavedeny interní směrnice pro nakládání s majetkem kraje.

V oblasti zadávání veřejných zakázek bylo dále zpracovatelem Komparativní studie zjištěno, že JMK:

- má zřízen profil zadavatele;
- na profilu zadavatele uveřejňuje rovněž veřejné zakázky malého rozsahu.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

V odpovědi na dotazníkové šetření JMK uvedl, že:

- má upraven Organizační řád, který vymezuje věcnou působnost jednotlivých organizačních útvarů kraje;
- přijal Kodex etiky, který se vztahuje na zaměstnance i členy volených orgánů Jihomoravského kraje;
- zaměstnanci Jihomoravského kraje včetně členů volených orgánů Jihomoravského kraje byli v minulosti proškoleni v obecných informacích o protikorupční strategii. Tato školení neprobíhala pravidelně, jednalo se spíše o jednorázové akce. Dále byla problematika korupce zařazena do vstupního vzdělávání zaměstnanců.

K poskytnutým podkladům, tj. k Organizačnímu řádu a k Etickému kodexu, uvádíme:

- Organizační řád toliko vymezuje kompetence jednotlivých vnitřních útvarů JMK; útvar odpovědný za protikorupční agendu určen není.
- Kodex etiky se vztahuje na členy volených orgánů JMK, zaměstnance JMK, ředitele a zaměstnance příspěvkových organizací nebo jiných právnických osob zřízených, zakládaných nebo spoluovládaných JMK.
- Kodex etiky vymezuje základní zásady jednání výše uvedených osob, definuje a zakazuje střet zájmů při výkonu svěřené činnosti, zakazuje přijímání darů, úplatků či jakýchkoliv jiných výhod při výkonu svěřené činnosti a specificky pak v oblasti zadávání veřejných zakázek.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- V případě zjištění nepřipustné činnosti mají dotčené osoby povinnost tuto skutečnost ohlásit prostřednictvím Protikorupční linky JMK. Jiné procesní otázky týkající se situací spojených s korupcí uvedené dokumenty neřeší.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí sdělil JMK následující:

- Specializovaný orgán pro boj proti korupci JMK zřízen nemá.
- JMK má schválena Pravidla pro nakládání s podněty obsahujícími podezření na korupční jednání. Na jejich základě došlo ke zřízení Protikorupční linky Jihomoravského kraje a současně k podrobné úpravě postupů pro nakládání s přijatými podněty, jejich zpracování, evidenci a vyřizování.
- Protikorupční linka JMK přijímá podněty obsahující podezření z korupčního jednání prostřednictvím speciální telefonní linky, e-mailu a podatelny. Podněty mohou být i anonymní.
- Evidenci a vyřizování přijatých podnětů provádí pověřený pracovník. Tento pracovník zároveň každé pololetí zpracovává zprávu o vyřizování podnětů přijatých prostřednictvím protikorupční linky a tuto zprávu předkládá radě JMK. Po projednání radou JMK je zpráva uveřejňována na webových stránkách JMK.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.12. Olomoucký kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

K dotazu na existenci protikorupční strategie OLK sdělil, že takový dokument zpracován není, ani OLK jeho zpracování nepřipravuje.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

OLK přijal tato opatření:

- OLK má pro zadávání veřejných zakázek zpracovanou směrnici pro zadávání veřejných zakázek. V souvislosti s novelou zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, byla dne 3. 4. 2012 schválena aktualizovaná směrnice Postup pro zadávání veřejných zakázek Olomouckého kraje. V této směrnici jsou upraveny postupy při zadávání jak veřejných zakázek malého rozsahu, tak i podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek
- Při uzavírání smluvních vztahů používá OLK interní vzorové smlouvy. Jde o metodické pomůcky pro zaměstnance vytvořené za účelem usnadnění jejich práce a sjednocení textu uzavíraných smluv. Jedná se např. o smlouvu o poskytnutí příspěvku, smlouvu kupní, smlouvu o dílo, darovací smlouvu, smlouvu o půjčce, smlouvu o výpůjčce a další.
- Mimo obecné vzorové smlouvy používají některé odbory Krajského úřadu OLK své vlastní typizované smlouvy, které se týkají opakujících se smluvních vztahů v rámci činnosti těchto odborů (např. vzory při přípravě investičních akcí, tj. např. smlouva o budoucí kupní smlouvě, smlouva o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene, smlouva o budoucí kupní smlouvě a nájemní smlouva, smlouva o právu provést stavbu..., i ty však musí být dále upravovány na konkrétní podmínky).
- Pro sjednávání smluv je stanoven interní vnitřní předpis.
- Pro nakládání s majetkem má OLK stanovenou řadu vnitřních předpisů, např.: Zásady postupu orgánů Olomouckého kraje při nakládání s nemovitým majetkem, Směrnice o nakládání s movitým majetkem Olomouckého kraje užívaného Krajským úřadem Olomouckého kraje, Směrnice o odepisování dlouhodobého majetku Olomouckého kraje, Směrnice hospodaření s výdaji na pohostění, dary a reprezentaci kraje, a jiné.

OLK má rovněž zřízen profil zadavatele, na kterém uveřejňuje, v souladu se směrnicí pro zadávání veřejných zakázek, informace a dokumenty stanovené zákonem.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

OLK uvedl, že má ve sledované oblasti zavedena tato opatření:

- Věcná působnost a kompetence vnitřních útvarů je upravena Organizačním řádem Krajského úřadu Olomouckého kraje.
- V současné době probíhá na Krajském úřadě Olomouckého kraje projekt procesního řízení, který v sobě zahrnuje mj. kompetenční modely u vybraných procesů, jako je zadávání zakázek apod.
- Byl přijat Kodex zaměstnance Olomouckého kraje zařazeného do Krajského úřadu Olomouckého kraje. Pro zastupitele není etický kodex zpracován.
- OL zabezpečuje pravidelně 1x do roka semináře pro nové zaměstnance Krajského úřadu Olomouckého kraje s externími lektory či vzdělávacími agenturami na téma „Korupce a protikorupční politika veřejné správy“.
- Kodex zaměstnance Olomouckého kraje se vztahuje pouze na zaměstnance krajského úřadu. Strukturou i obsahem vychází z původního Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001. Nad rámec vládou schváleného textu nejsou stanovena další opatření pro boj s korupcí. Etický kodex stanoví následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání:
 - v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,
 - pokud je zaměstnanec v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
 - zaměstnanci mají povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřípustnou činnost svému nadřízenému,
 - pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.
- Otázka postihu za porušení Etického kodexu upravena není.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí OLK uvedl, že:

- nemá zřízen specializovaný orgán pro boj s korupcí;
- nemá stanoven systém přijímání podnětů v této oblasti.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

2.1.13. Zlínský kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

V oblasti protikorupční strategie odkazuje ZK na opatření stanovená ve vnitřní směrnici pro přijímání a vyřizování petic, stížností a jiných podnětů, jejíž příslušnou pasáž ZK v rámci odpovědi poskytnul.

Postup při vyřizování upozornění na podezření z korupčního jednání, stanovený v článku 15 odkazované směrnice, však dle našeho názoru nelze považovat za komplexně vymezenou strategii kraje v oblasti protikorupčních opatření.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

ZK v oblasti kontroly nakládání s prostředky kraje aplikoval tato opatření:

- Je přijata metodika zadávání veřejných zakázek. Nová metodika, reagující na novelu zákona o veřejných zakázkách, je ve stádiu přípravy.
- ZK používá vzorové smlouvy, např. kupní smlouva, smlouva o dílo, o výpůjčce, darovací, o poskytnutí investiční dotace, o poskytnutí dotace na provoz.
- Je přijata směrnice pro evidenci smluv.
- ZK má stanovena pravidla pro užívání majetku Krajského úřadu a postup při nakládání s nepotřebným movitým majetkem a náhradě škody.

Metodika zadávání veřejných zakázek stanoví rovněž podrobný postup v případě VZMR, pro které definuje jejich kategorie a pravidla zadávání. Informace o VZMR jsou uveřejňovány na profilu zadavatele.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

K dotazům ve sledované oblasti ZK uvedl:

- ZK má přijat Organizační řád.
- Etický kodex zastupitele není přijat. Etický kodex zaměstnance ano, a to od roku 2005.
- Systém povinného školení v oblasti protikorupčních strategií nemá ZK zaveden.

K etickému kodexu lze doplnit, že tento nevychází ze schváleného vládního Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě. Jeho obsah je stručný, bodový. Jeden z bodů upravuje rovněž zákaz přijímání jakýchkoliv darů, úsluh či zvýhodnění za vykonanou práci a

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

rozhodnutí. Jelikož je formulován jako soubor příkazů, neobsahuje žádné procesní postupy, ani sankce za jeho porušení.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

V této oblasti zaslal ZK níže uvedené odpovědi:

- Specializovaný orgán pro boj proti korupci ZK zřízen nemá.
- ZK má definován postup při vyřizování upozornění na podezření z korupčního jednání, a to v článku 15 směrnice pro přijímání a vyřizování petic, stížností a jiných podnětů (viz také informace uvedené ad 1. výše).
- Postup definovaný v čl. 15 směrnice pro přijímání a vyřizování petic, stížností a jiných podnětů upravuje toliko postup zaměstnanců ZK v případě, že obdrží upozornění na možné korupční jednání. Způsob příjmu podnětů či speciální kanál pro příjem podnětů v této oblasti specificky stanoven není.

2.1.14. Moravskoslezský kraj

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

Protikorupční strategie, popřípadě jiný obdobný dokument, v současné době v rámci MSK zpracován není.

MSK dále uvádí, že v současné době připravuje projekt v rámci výzvy č. 89 Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který bude zaměřen na rozvoj etických standardů na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje; projekt by měl být přihlášen do OP LZZ do 31. 7. 2012. Projekt je však zaměřen pouze na oblast etických standardů a vzdělávání v této oblasti, komplexní protikorupční strategie jeho výstupem nebude.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

Dotazníkovým šetřením byl zjištěn následující stav opatření aplikovaných MSK v oblasti veřejných zakázek, pravidel kontraktace a nakládání s majetkem kraje:

- Metodika zadávání veřejných zakázek zpracována není a s jejím zpracováním ani není započato.
- MSK používá vzorové smlouvy vytvořené zaměstnanci kraje. Jedná např. o tyto vzory smluv - kupní smlouva, smlouva o dílo, smlouva o poskytnutí dotace, smlouvy na zhotovení projektové dokumentace, výkon inženýrské činnosti, výkon funkce koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi po dobu přípravy stavby a autorského dozoru, mandátní smlouva na výkon autorského dozoru, mandátní smlouva na výkon inženýrské činnosti atd.
- Jsou přijata Pravidla pro evidenci smluv, soudních sporů, správních řízení, plných mocí a pověření.
- Pro nakládání s majetkem kraje je přijata Směrnice pro evidenci a správu majetku Moravskoslezského kraje a Zásady převodu a nabytí nemovitostí.

Na profilu zadavatele uveřejňuje MSK rovněž veřejné zakázky malého rozsahu.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

MSK sdělil k dotazům v této části dotazníku následující:

- MSK má přijat Organizační řád Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, který vymezuje věcnou působnost jednotlivých odborů krajského úřadu a upravuje i schvalovací procesy.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- MSK má přijat etický kodex pro zaměstnance. Jedná se o převzatý etický kodex schválený usnesením vlády č. 270 ze dne 21. 3. 2001 a pro zaměstnance je závazný jako příloha Pracovního řádu. Pro zastupitele MSK etický kodex nevydal.
- Etický kodex MSK stanoví následující procesní pravidla týkající se protikorupčního jednání:
 - v případě pochybností o střetu zájmů má zaměstnanec povinnost projednat záležitost se svým nadřízeným,
 - pokud je zaměstnanci v souvislosti s jeho zaměstnáním nabídnuta jakákoli výhoda, odmítne ji a o nabídnuté výhodě informuje svého nadřízeného,
 - zaměstnanci mají povinnost nahlásit případně zjištěné ztráty na majetku nebo nepřípustnou činnost svému nadřízenému,
 - pokud je zaměstnanec požádán, aby jednal v rozporu s právními předpisy nebo se dopustil zneužití moci, je povinen odmítnout a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.
- Otázka postihu za porušení Etického kodexu upravena není.
- Dosud bylo realizováno 1 školení, a to „Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě“.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

K dotazům na existenci specializovaného orgánu a opatření pro příjem podnětů v oblasti boje s korupcí MSK uvedl, že:

- nemá zřízen specializovaný orgán pro boj s korupcí;
- nemá stanoven systém přijímání podnětů v této oblasti.

2.2. Výsledek analýzy stávajícího stavu

Výsledky získané dotazníkovým šetřením ve fázi aktivního sběru dat shrnuje tabulka na následující straně. Stávající stav přijatých protikorupčních opatření je pro účely přehlednosti znázorněn pouze v hodnotách ANO/NE, v podrobnostech odkazujeme na přehled získaných dat uvedený v odst. 2.1 Komparativní studie výše.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Dotaz:		HMP	SČK	JČK	PZK	KVK	ÚK	LK	KHK	PBK	KV	JMK	OLK	ZK	MSK
a)	Zpracoval váš kraj protikorupční strategii?	ano	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
	ne – zpracováváte?	---	ano	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	---	---	ne	---	ano
b)	Zpracoval váš kraj (metodiku zadávání veřejných zakázek	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne
	ne – zpracováváte?	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	ne
c)	Máte upraven organizační řád/kompetenční řád	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
	ne – zpracováváte?	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
d)	Máte zřízen specializovaný orgán pro boj proti korupci?	ano	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
e)	Máte vytvořený systém přijímání podnětů (protikorupční linka apod.)?	ano	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
f)	Přijal Váš kraj Etický kodex zaměstnance či etický kodex zastupitele?	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
g)	Realizujete povinná školení pro zaměstnance v oblasti protikorupčních strategií?	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ano	ne	ne	ano
h)	Používáte v rámci smluvních vztahů Vašeho kraje vzorové smlouvy?	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	ano
i)	Máte zavedena interní pravidla pro sjednávání smluv?	ano	ano	ne	ne	ano	ne	ano	ano	ano	ne	ne	ano	ano	ano
j)	Máte zavedena interní pravidla/směrnice pro zadávání veřejných zakázek?	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne
k)	Máte zavedena interní pravidla pro nakládání s majetkem kraje?	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano

2.2.1. Srovnání úrovně protikorupčních opatření mezi jednotlivými kraji

V návaznosti na systematiku, kterou byl proveden aktivní sběr dat, je provedeno i vzájemné srovnání zjištěných protikorupčních opatření v jednotlivých krajích. Vzájemné srovnání je provedeno primárně v rámci jednotlivých oblastí, případně je srovnání provedeno na úrovni konkrétních opatření a jejich aplikaci v jednotlivých krajích.

Oblast 1 - Strategie kraje v boji proti korupci

Z výsledků dotazníkového šetření je patrná odlišná úroveň stávajícího stavu mezi jednotlivými kraji. Protikorupční strategie jako ucelený, komplexní dokument vymezující jasné cíle a vhodná opatření v boji s korupcí, je přijata pouze ve třech krajích (JMK, KV, HMP). Ve čtvrtém kraji (SČK) byla protikorupční strategie zpracována, ale doposud nebyla zavedena do praxe.

Zřejmý je i značně rozdílný přístup jednotlivých krajů k této otázce. Zatímco výše uvedené kraje deklarují boj s korupcí jako jednu z priorit a za tímto účelem přijaly protikorupční strategii jako základní dokument, v jiných krajích nelze obdobný trend sledovat. Některé kraje (ÚK) dokonce výslovně uvedly, že protikorupční strategii ani zavádět nehodlají.

Oblast 2 - Opatření v oblasti kontroly vynakládání finančních prostředků a nakládání s majetkem kraje

Metodika zadávání veřejných zakázek je v krajích z velké míry chápána jako účinný nástroj k zajištění, že příslušní pracovníci a vnitřní útvary kraje budou při zadávání veřejných zakázek postupovat v souladu s požadavky ZVZ. Problematika veřejného zadávání a procesních postupů v zadávacím řízení je vnímána jako zvláště složitá, metodický návod obsahující podrobnější postupy rovněž ve vazbě na interní pravidla příslušného kraje proto může v řadě případů zabránit byť i neúmyslnému porušení postupu stanoveného zákonem.

Metodika zadávání veřejných zakázek je zpracována ve třinácti krajích. Pouze MSK nemá dokument tohoto charakteru přijat a ani jeho zpracování nezahájil.

Ve všech zkoumaných metodikách zadávání veřejných zakázek mají kraje ve větší či menší míře detailu upraveno rovněž zadávání VZMR. Pro VZMR jsou stanoveny dílčí kategorie dle jejich předpokládané hodnoty (přičemž lze říci, že každý kraj ke stanovení kategorií VZMR přistupuje odlišně), pro které jsou následně stanoveny interní postupy jejich zadávání.

Všechny kraje mají v souladu s požadavky ZVZ zřízen profil zadavatele, na kterém uveřejňují informace a dokumenty stanovené zákonem. Na profilu zadavatele, případně jiným vhodným způsobem (elektronická úřední deska) kraje rovněž uveřejňují zadávání VZMR.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Takřka ve všech krajích, pouze s výjimkou JMK, jsou rovněž schváleny vzorové smluvní dokumenty. Liší se však rozsah smluvních vzorů a situace, kdy jsou vzorové smlouvy používány. Rada krajů však aplikuje vzorové smlouvy pouze (KVK, KV, PZK, SČK) nebo převážně (KHK, PBK, JČK) v oblasti přidělování dotací a grantů kraje. Další oblasti, v nichž kontraktace standardně probíhá, zejména smlouvy na plnění veřejných zakázek, vzorově upraveny nejsou.

V návaznosti na vzorové smluvní dokumenty bylo v rámci dotazníkového šetření zjišťováno, zda mají jednotlivé kraje stanovena interní pravidla pro sjednávání smluv. Taková pravidla existují ve většině krajů – devět krajů má stanovena pravidla pro uzavírání a případnou kontrolu a evidenci smluv závazným vnitřním předpisem (výjimkami jsou JMK, ÚK, KV, PZK a JČK).

V oblasti hospodaření s majetkem kraje lze říci, že všechny kraje tuto oblast vnímají jako stěžejní. Postup nakládání s vlastním majetkem je vnitřním předpisem nad rámec obecné právní úpravy stanoven ve všech krajích.

Oblast 3 - Opatření ve vztahu k jednotlivcům – úředníkům a voleným orgánům kraje

V rovině vymezení organizační struktury krajského úřadu, pravomocí a kompetencí jednotlivých vnitřních útvarů, splňují všechny kraje požadavky platné právní úpravy. Dle ust. § 69 odst. 2 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, ve znění pozdějších předpisů, vydává ředitel krajského úřadu mj. organizační řád a pracovní řád. Uvedené dokumenty jsou přijaty ve všech krajích.

Na úrovni vymezení etických pravidel a pravidel chování zaměstnanců kraje, případně volených zástupců kraje, je úroveň opatření aplikovaných jednotlivými kraji srovnatelná. S výjimkou SČK přijaly všechny kraje etický kodex zaměstnanců krajského úřadu. V převážné většině případů se jedná o přejetý Kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě přijatý na základě UV č. 270/2001 (KHK, LK, MSK, OLK, ÚK, PBK, PZK, v rozšířené verzi rovněž KVK a JČK). Aktualizaci etického kodexu v návaznosti na Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy přijatý na základě UV č. 331/2012 kraje v čase zpracování Komparativní studie dosud neprovedly.

Lze doplnit, že JMK, KV a HMP přijaly etický kodex zaměstnanců vlastní, nad rámec vzorových etických kodexů přijatých vládou České republiky. Z uvedené skutečnosti vyplývá rovněž otázka konkrétních procesních postupů řešení situací souvisejících s porušením etického kodexu. Vzorový kodex přijatý vládou ČR obsahuje povinnosti oznámení nadřízenému v případě pochybnostech o střetu zájmů, v případě nabídnutí neoprávněné výhody, zjištění jakékoliv nepřijatelné činnosti, případů zneužití moci nebo tlaků, aby se zaměstnanec takto choval. V obdobné míře obsahují tato pravidla kodexy krajů, které přijaly kodexy vlastní. V žádném kraji však nejsou stanovena konkrétnější pravidla či postupy řešení

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

těchto situací, ve třech případech (JMK, PBK a HMP) jsou uvedeny pouze obecné odkazy na postup podle pracovněprávních předpisů.

Etický kodex zastupitele je přijat pouze v HMP. Etický kodex přijatý v JMK se vztahuje rovněž na volené zástupce. V ostatních krajích není etický kodex či obdobná pravidla pro volené zástupce přijat.

V otázce vzdělávání zaměstnanců krajského úřadu v oblasti protikorupčního jednání nepanuje mezi jednotlivými kraji jednotná úroveň ani přístup k řešení problematice. Čtyři kraje (LK, OLK, ZK, PBK) vůbec školení v oblasti protikorupčních strategií nepořádají. V dalších krajích pak školení s protikorupční tematikou probíhají spíše nepravidelně či pouze v rámci vstupního školení nových zaměstnanců, na které pravidelné školení (doškolování) již nenavazuje. Ve třech krajích (KV, PZK, JČK) je pak školení realizováno pravidelně, za nejpropracovanější lze považovat systém školení aplikovaný v HMP.

Oblast 4 - Příjem a vyřizování relevantních podnětů

Specializovaný orgán pro boj s korupcí je zřízen pouze v HMP. Zbývající kraje řeší přijaté podněty v rámci standardní organizační struktury krajského úřadu, avšak bez specifické úpravy postupu v případě oznámení korupčního jednání. V krajích je buď k příjmu a vyřizování veškerých podnětů zřízen zvláštní útvar, případně řeší jednotlivé útvary podněty přijaté k oblastem ve své gesci.

Speciální kanál pro příjem podnětů z oblasti korupce je zřízen pouze ve třech krajích (JMK, KV, HMP). Má podobu protikorupční linky, na které je možno podávat podněty prostřednictvím telefonického oznámení, emailu, listinné podoby (korespondenční), případně též osobně.

2.2.2. Srovnání úrovně protikorupčních opatření v krajích s úrovní protikorupčních opatření v ČR

Při srovnání úrovně protikorupčních opatření, která mají zavedeny jednotlivé kraje, a celkové úrovně boje s korupcí v České republice, je třeba primárně vycházet ze Strategie vlády. Tento dokument definuje základní cíle v oblasti boje s korupcí nejen ve sféře veřejné správy, ale rovněž v oblasti legislativy (moci zákonodárné) a exekutivy (se zvláštním zaměřením na orgány činné v trestním řízení a soudnictví).

Úvodem uvádíme, že obdobný dokument, definující jasnou koncepci protikorupčních opatření, cílový stav a kroky vedoucí k jeho dosažení, přijaly pouze 3 kraje (JMK, KV, HMP), resp. čtvrtý kraj (SČK) má strategii zpracovanou a očekává její schválení v orgánech kraje. Definovanou protikorupční strategii přitom lze vnímat jako východisko, na které konkrétní opatření navazují. Strategie vlády obsahuje konkrétní kroky, úkoly, termíny a

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

indikátory plnění. Tímto způsobem lze efektivně zajistit dosahování vytyčených cílů a ověřit jejich plnění v praxi. Je proto nutno konstatovat, že, s výjimkou výše uvedené, kraje nenásledují příkladu vlády České republiky a svoji vizi boje proti korupci jasně nedefinují a neformulují v dokumentu odpovídajícího obsahu.

Pro nalezení opatření v boji s korupcí, která budou porovnatelná s opatřeními přijatými jednotlivými kraji, je nutno se zaměřit primárně na oblasti Strategie vlády zabývající se veřejnou správou (kapitola 1.) a veřejnými zakázkami (kapitola 2.). V případě legislativy a exekutivy se jedná o vzájemně neporovnatelné oblasti, neboť kraje nejsou nadány pravomocí přijímat obecně závazné právní předpisy, a rovněž jsou pro kraje nepřenositelná opatření aplikovaná státem v oblasti orgánů činných v trestním řízení a soudů.

V oblasti veřejné správy i v oblasti veřejných zakázek se jednotlivá opatření zakotvená ve Strategii vlády dělí na legislativní a nelegislativní.

V případě legislativních opatření nebyl v krajích zjištěn rozpor či nedodržování požadavků daných platnou právní úpravou. Kraje mají v souladu s požadavky § 69 odst. 2 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, v oblasti stanovení vnitřního uspořádání krajského úřadu, pravomocí a kompetencí, přijat organizační řád a pracovní řád. Rovněž mají všechny kraje stanovena pravidla pro nakládání s vlastním majetkem, což navazuje na legislativní opatření vlády spočívající ve zpřesnění a větší transparentnost podmínek při nakládání s finančními prostředky a majetkem územních samospráv.

Nad rámec zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, již nyní některé kraje povinně vzdělávají své úředníky v boji proti korupci, byť tento trend nelze vysledovat ve všech krajích a na srovnatelné úrovni (výjimkou jsou LK, OLK, ZK, PBK a SČK). Závazek zakotvení povinnosti vzdělávání úředníků v boji proti korupci do citovaného zákona je přitom ve Strategii vlády stanoven s termínem plnění 30. 9. 2012.

S jedinou výjimkou (SČK) mají všechny kraje přijat etický kodex zaměstnance (etický kodex úředníka kraje). V případech, kdy kraje převzaly Kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě z r. 2001 (UV č. 270/2001), však nebyly krajské kodexy aktualizovány dle Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy, přijatého dne 9. 5. 2012 (UV č. 331/2012). Bude tedy vhodné, aby kraje provedly úpravy svých přijatých etických kodexů tak, aby reflektovaly aktuální Etický kodex přijatý vládou České republiky. Kraje sice povinnost přijetí Etického kodexu nemají (UV č. 331/2012 je ve vztahu ke krajům pouze doporučující), avšak jeho přijetí lze považovat za vhodné. Etický kodex zastupitele je přijat pouze ve dvou případech (HMP a JMK). Ve Strategii vlády je přitom jako jedno z opatření stanoveno přijetí etických kodexů na úrovni všech volených zástupců, a to přímo jako povinnost daná zákonem. Do zákona č. 192/2000 Sb., o krajích, v platném znění, nebyla příslušná povinnost zapracována, nicméně, i s ohledem na aktuální zprávu o přehledu plnění úkolů Strategie vlády, tak lze v dohledné době očekávat.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

V oblasti zadávání veřejných zakázek bylo prioritním úkolem Strategie vlády provedení novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (ZVZ). Ta byla provedena zákonem č. 55/2012 Sb. s účinností od 1. 4. 2012 (tzv. transparenční novela). Kraje nové povinnosti zavedené transparenční novelou reflektují, v mnoha ohledech plní i povinnosti nad rámec daný zákonem. Patrné je to zejména v oblasti uveřejňování informací, kdy kraje uveřejňují rovněž informace o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, jež jsou jinak z působnosti ZVZ vyňaty.

Rovněž je nutno zmínit, že kraje přijaly prostřednictvím interních pravidel vlastní postupy pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, což zvyšuje transparentnost a snižuje riziko korupčního jednání v této oblasti veřejného zadávání, která není pod přímou působností ZVZ. V této souvislosti je však nutno doplnit, že ne všechny kraje stačily dostatečně rychle zareagovat na transparenční novelu ZVZ a některé metodiky zadávání veřejných zakázek neodpovídají platné právní úpravě (JMK, ZK, SČK).

V oblasti příjmu podnětů byla státem zřízena protikorupční linka 199, a to v rámci Strategie vlády v boji proti korupci. Tato linka měla sloužit jako kanál pro příjem oznámení korupčního jednání a poskytovat právní pomoc občanům, kteří se setkali s individuálním případem korupce zejména na straně představitelů veřejné moci. Provoz protikorupční linky 199 byl však k 30. 4. 2012 ukončen.

Vlastní protikorupční linku mají pouze tři kraje (JMK, KV a HMP). Strategie vlády ve vztahu k samosprávným celkům přijetí obdobných opatření (zřízení vlastní linky) nestanoví, v případě těchto krajů tedy lze říci, že jejich aktivity celostátní úroveň přesahují.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

3 Komparace se zahraničím

Cílem třetí Části Komparativní studie je nalezení vhodných opatření a nejlepší zkušenosti (Best practice) ve srovnatelné zahraniční úpravě. Na celosvětovém žebříčku sestaveném organizací Transparency International dle CPI – Indexu vnímání korupce – obsadila Česká republika za rok 2011 nelichotivé 57. – 59. místo, v rámci Evropského srovnání pak místo 24.² Na špičce žebříčku se přitom tradičně umísťují zejména Skandinávské země a rovněž vybrané státy západní Evropy. Je proto nanejvýše vhodné hledat vzor a inspiraci v těchto zemích, ve kterých je boj s korupcí na vyšší úrovni.

3.1. Identifikace **vhodného srovnávacího vzorku v zahraničí**

Pro účely srovnání se zahraničím byl ze strany objednatele stanoven okruh pěti zemí Evropské unie, a to Velká Británie, Švédsko, Francie, Německo a Rakousko. Srovnání pak mělo být provedeno v minimálně třech zemích z výše uvedeného okruhu pro minimálně 3 regionální instituce s podobnou funkcí a rozsahem pravomocí, jako mají kraje České republiky.

3.1.1. **Výběr** konkrétních **států pro účely** srovnání

Východiskem komparace bylo především nalezení dostatečného množství relevantních informací a analýza získaných dokumentů. Jako reprezentativní vzorek byly nad rámec minima stanoveného v zadání Projektů vybrány tyto čtyři země Evropské unie:

- Rakousko;
- Velká Británie;
- Švédsko;
- Německo.

² Viz <http://www.transparency.cz/celosvetovem-zebrickou-cpi-index-vnimani-korupce-2011-ceska-r/>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

3.1.2. Výběr vhodných regionálních institucí ve zvolených zemích

Rakousko

V případě Rakouska byly jako srovnatelné administrativní jednotky uvažovány spolkové země (Bundesländer). Jakkoliv jejich status je odlišný od krajů v ČR, jelikož se jedná o celky tvořící rakouskou federaci a tudíž nadané více pravomocemi, z hlediska jejich rozlohy i počtu obyvatel se jedná o srovnatelné jednotky. Nižšími jednotkami jsou pak již jen okresy (které jsou historicky víceméně shodné s českými okresy) a obce³.

Jako příklad srovnání byla vybrána spolková země (a současně město) Vídeň⁴, jež v oblasti boje proti korupci dosáhla mezinárodního uznání⁵, a dále spolkové země Korutany (Kärnten) a Salcbursko (Salzburg), ve kterých byly zjištěny určitá protikorupční opatření; v dalších spolkových zemích nebyla tato opatření identifikována.

Pro úplnost je možno dodat, že v Rakousku je boj s korupcí řízen na centrální úrovni pomocí organizace Ministerstva vnitra s názvem Bundesamt zur Korruptionsprävention und Korruptionsbekämpfung (Spolkový úřad pro prevenci korupce a boj s korupcí)⁶.

Velká Británie

Velká Británie se člení na Anglii, Wales, Skotsko a Severní Irsko. Každá z těchto čtyř zemí má přitom odlišný systém územní správy. Pro účely Komparativní studie je vhodné zaměřit se především na protikorupční opatření aplikovaná v Anglii, která podléhá přímo parlamentu a vládě Velké Británie, zatímco ostatní tři země mají legislativu a vládu přenesenou.

V Anglii je zakotveno složitější správní členění, než v České republice. Soustava anglických správních obvodů je čtyřstupňová, rozdělná na regiony, hrabství, okresy a farnosti. Hrabství se pak dále člení na metropolitní a nemetropolitní. Významný rozdíl je třeba spatřovat v odlišném pojetí správy, kdy Velká Británie zastává tzv. model oddělený, kdy je místní správa chápána téměř výlučně jako samospráva. Naopak v České republice funguje tzv. spojený model státní správy, kdy je správa a samospráva na místní úrovni vykonávána společně. Česká republika se tak přiklání ke středoevropskému trendu.

Při porovnání anglických územních celků s českými zjistíme, že českým krajům se, s přihlédnutím k výše zmíněným odlišnostem, nejvíce blíží anglické regiony, které, jakožto nejvyšší územní celky českým krajům nejvíce odpovídají z hlediska rozdělení kompetencí, a dále nemetropolitní hrabství, které českým krajům nejvíce odpovídají z hlediska velikosti. Pro účely srovnání protikorupčních strategií byly proto vybrány tři územní celky v rámci Anglie, a to:

³ Viz např. Rakouské spolkové země, http://cs.wikipedia.org/wiki/Rakousk%C3%A9_spolkov%C3%A9_zem%C4%9B.

⁴ Její postavení je tak podobné postavení hl. m. Prahy.

⁵ Protikorupční opatření Města Vídně jsou doporučovány např. na internetových stránkách hnutí Oživení o.s. (http://wiki.bezkorupce.cz/bezkorupce/materialy/transparentni_samosprava/9_transparentni_protikorupcni_strategie).

⁶ Viz http://www.bak.gv.at/cms/BAK_en/general/start.aspx (anglická verze).

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

An instinct for growth™

- region Londýn,
- nemetropolitní hrabství Hertfordshire,
- nemetropolitní hrabství Leicestershire.

Švédsko

Švédsko je pod centrální úrovní děleno na kraje (län) a komuny (obce). Krajů je v současnosti 21 (přitom 3 mají rozšířené kompetence a označují se jako regiony), komun 290. S ohledem na poměrně velký geografický rozsah krajů je zabezpečování jejich úkolů poměrně nákladné. Ve spravovaných oblastech je autonomie krajů značná, jejich činnost je přitom financována především z místních daní. Samosprávné pojetí krajů se realizuje především ve voleném orgánu landsting, zatímco projevem centralizace v krajské správě je tzv. länsstyrelse, tj. krajská rada a Landshövding – guvernér, tyto orgány jsou jmenovány vládou. Hlavní kompetence krajů se soustředí do oblasti zdravotnictví a posilování regionálního růstu a rozvoje, zejm. péče o veřejnou dopravu. Vedle těchto hlavních oblastí mohou kraje rovněž zabezpečovat kulturní otázky, vzdělávání, turistický ruch a regionální rozvoj.

Oproti tomu povinné úkoly komun jsou širší – zahrnují předškolní péči, sociální služby, územní plánování a stavební otázky, ochranu životního prostředí, nakládání s odpady, pohotovostní služby, problematiku bydlení, zajištění vody, veřejné dopravy (ve spolupráci s kraji) apod. Jakkoli opticky by českým krajům odpovídaly švédské kraje (län), v řadě prvků jsou tyto samosprávné orgány odlišné a některé funkce vykonávané v ČR kraji jsou ve Švédsku svěřeny komunám, které kromě toho mohou z hlediska boje proti korupci poskytovat zajímavější informace.

Jako příklady pro komparaci a nalezení vhodných opatření (best practice) byly proto s ohledem na výše uvedené zvoleny vedle regionu Skåne i větší komuny Göteborg (2. nejlidnatější municipalita Švédska) a Örebro (7. nejlidnatější).

Německo

V rámci Spolkové republiky Německo byly jako odpovídající správní celky uvažovány spolkové země. Z hlediska kompetencí mají spolkové země (vzhledem k federálnímu charakteru státu) podstatně více kompetencí než české kraje, jejich další členění (které není jednotné) však již spíše odpovídá úrovni českých okresů. Z hlediska počtu obyvatel jsou tři spolkové země větší než ČR, další čtyři spolkové země mají mezi 4 a 8 mil. obyvatel, zbylých devět spolkových zemí se však blíží nebo je menší než kraje ČR.

Z hlediska existence určitých protikorupčních opatření byly přinejmenším dílčí zmínky nalezeny u většiny spolkových zemí, v některých případech (spíše „nových“ zemí) však k danému tématu nejsou poskytovány žádné informace. Pro účely studie byly vybrány následující spolkové země – Berlín, Brémy a Bavorsko.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

3.2. Protikorupční opatření ve vybraných zemích a institucích

3.2.1. Rakousko

Vídeň

Jak bylo uvedeno v odst. 3.1.2 výše, prvním příkladem srovnání bylo vybráno město Vídeň, ve kterém lze z důvodu vyspělosti praktikovaných protikorupčních opatření⁷ nejlépe identifikovat Best practice ve sledované oblasti.

Město Vídeň je mimo jiné členem rakouské pobočky Transparency International a zavázalo se k:

- odmítnutí korupce v jakékoliv formě,
- podpoře vysokých etických standardů,
- závazné politice proti podplácení a jiným formám korupce a
- provádění školení zaměstnanců v aktivních protikorupčních strategiích.

V letech 2002 až 2003 se této problematice věnovala multidisciplinární pracovní skupina, výsledkem jejíž činnosti je 133 stránková zpráva⁸, přičemž mnohá z opatření byla okamžitě uvedena do života. V roce 2005 obdržel vídeňský antikoruční program vyznamenání Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften Speyer.

Zprávu je možno považovat za komplexní protikorupční program, který řeší celou řadu otázek od právních východisek uplatňovaných opatření až po praktické tipy, jak se chovat v určitých situacích. Řešeny jsou např. následující otázky:

- pravidla chování – tato kapitola zahrnuje doporučení pro různé oblasti, např. přijímání darů, sponzoring, návody k jednání, kodexy chování (včetně kodexu chování v oblasti zadávání veřejných zakázek) či poslání úřadu a neúplatnost – nejedná se přitom jen o pouhé popsání oblastí nebo žádoucích opatření, uvedeny jsou například otázky, na základě kterých by si úředník měl odpovědět na otázku, zda je přijetí určité pozornosti přípustné či ne, doporučení pro chování zadavatele a dodavatelů v zadávacím řízení z hlediska zamezení korupce či otázky týkající se poslání úřadu a z něho vyplývajících pravidel chování;
- vzdělávání a personální otázky – řešeny jsou mj. různé oblasti a typy školení, výběr pracovníků a výkon vedlejších činností;
- organizace a procesy – tato část se věnuje mj. otázce uspořádání správních řízení (aby nebylo nutno poskytovat za tímto účelem úplatky), transparentnosti a kontroly, principu čtyř očí a rotace personálu;
- informovanost veřejnosti a zveřejňování informací.

⁷ Viz <http://www.wien.gv.at/verwaltung/internerevision/antikorrupcion.htm>.

⁸ Dostupná na: <http://www.wien.gv.at/verwaltung/internerevision/pdf/gesamtbericht03.pdf>.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Jedním z výstupů projektu byla prakticky zaměřená publikace „Otázka etiky – příručka k prevenci korupce“. Aktuální, druhé vydání příručky bylo zveřejněno v roce 2009, zejména v reakci na novelizaci zákona proti korupci. Příručka rovněž splňuje standardy kodexu chování veřejné správy vydaného spolkovou vládou v roce 2008.

Obsah příručky je následující:

- vymezení korupce – mj. včetně jejich dopadů a opatření proti korupci;
- Vídeňský antikorupční program – kromě obecného závazku k transparentnosti zahrnuje vydání a aktualizaci této příručky, školení úředníků, aktualizované informace na internetu a decentralizovanou odpovědnost;
- konkrétní opatření či postupy proti korupci – kromě stručného uvedení do pravidel a trestněprávních sankcí týkajících se korupce obsahuje tato část praktické příklady nejčastějších aspektů týkajících se korupce – přijímání darů, výkon vedlejší činnosti, podjatost, mlčenlivost; pro každý z těchto aspektů obsahuje příručka kontrolní příklady/otázky, včetně správných odpovědí, vysvětlení a doporučení; tato kapitola je doplněna testem rizika a popisem varovných signálů, které mohou nasvědčovat korupci;
- metodika pro etický management;
- informační zdroje.

Příručka, jak již napovídá její název, není sama o sobě závazným dokumentem. Jedná se spíše o prakticky orientovaný materiál, který na modelových situacích rozebírá rovněž konkrétní situace (např. pozvání na oběd od žadatele o úřední rozhodnutí nebo pozvání na exkurzi s následnou dovolenou od realizátora velkého projektu), a to včetně případných následků, tzn., zda se může jednat o trestný čin, porušení služebního řádu nebo interních pravidel.

Pro otázky související s antikorupční strategií je zřízen rovněž speciální antikorupční tým v rámci oddělení interního auditu. Ten provozuje mimo jiné antikorupční linku (telefonní a e-mailovou).

Ohledně oblasti veřejných zakázek je nutno podotknout, že situace v Rakousku se odlišuje od České republiky zejména tím, že relativně velká část veřejných zakázek je nakupována prostřednictvím centrálního zadavatele Bundesbeschaffung GmbH (BBG),⁹ k jehož zákazníkům patří, vedle ústředních orgánů, veškeré spolkové země a rovněž zhruba jedna třetina všech obcí. Ovšem i pro zakázky, které nejsou pořizovány prostřednictvím BBG, existuje metodická podpora v mnohem větším rozsahu přímo na centrální úrovni, mimo jiné prostřednictvím tzv. Vergabekompetenzcenter¹⁰ provozovaného rovněž BBG, na které se mohou s žádostí o metodickou podporu obrátit všichni veřejní zadavatelé. Kromě toho existují např. závazné obchodní podmínky pro některé veřejné zakázky, které byly vydány

⁹ Viz <http://www.bbg.gv.at/>.

¹⁰ Viz <http://www.bbg.gv.at/kunden/beratung/vergabekompetenz-center/>.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esf.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

formou rakouské normy (ÖNORM) a jejichž použití je na základě rakouského zákona o veřejných zakázkách povinné.¹¹

Nicméně město Vídeň má řadu vlastních dokumentů, které se oblasti zadávání veřejných zakázek týkají¹²:

- všeobecná ustanovení pro nabídky, která tvoří základ pro veškeré zadávací dokumentace;
- všeobecné obchodní podmínky pro služby (mimo stavebních prací);
- všeobecné obchodní podmínky pro stavební práce;
- vzorové popisy předmětu plnění některých veřejných zakázek na stavební práce.

Veřejné zakázky jsou uveřejňovány vedle Úředního věstníku EU a centrálního rakouského uveřejňovacího místa (Online-Ausgabe des Amtlichen Lieferungsanzeigers)¹³ rovněž na internetových stránkách města Vídeň.¹⁴

Korutany

Spolková země Korutany má pro téma korupce vyčleněnu samostatnou sekci webového portálu s názvem „Antikorupční opatření a kodex chování“, zařazenou do oddílu legislativa. Vysvětlena je zde podstata a škodlivost korupce a podstatná část je věnována výkladu novinek v rakouském trestním právu ve vztahu ke korupci, účinných od 1. 1. 2009.

Dále bylo zjištěno, že Korutany věnují pozornost (podobně jako v případě města Vídně) přijímání pozorností či darů v souvislosti s výkonem veřejné správy. Tato úprava přísluší v Rakousku legislativě zemí, v tomto případě Korutanskému služebnímu řádu. Podle něj nejsou za dary považovány v místě či zemi obvyklé pozornosti nízké hodnoty. Rovněž z pohledu trestního zákona není přijetí daru v souvislosti s výkonem úředních povinností nebo jejich opomenutím považováno za trestné, pokud je možno dar považovat za společensky přiměřený¹⁵. V opačném případě hrozí (v závislosti na hodnotě daru) trest odnětí svobody od 2 (do 3.000 EUR) do 5 let (nad 50.000 EUR).

¹¹ Např. ÖNORM B2110 Allgemeine Vertragsbestimmungen für Bauleistungen. Ausgabe: 1.3.2011. (Všeobecné smluvní podmínky pro stavební práce. Vydání: 1.3.2011).

¹² Viz <http://www.wien.gv.at/wirtschaft/auftragegeber-stadt/index.html>.

¹³ <https://www.pep-online.at/CP/WZOnlineSearch.aspx>

¹⁴ <http://www.gemeinderecht.wien.at/recht/gemeinderecht-wien/vergabeverfahren/index.html>

¹⁵ S tímto přístupem kontrastuje mnohem přísnější přístup města Vídeň, které zvolilo tzv. pravidlo 3K (Kalender, Kugelschreiber, Klumpert) – tedy kalendáře, propisky a bezcenné maličkosti jsou jedinými pozornostmi, které mohou zaměstnanci přijmout. Nově je tedy zakázáno např. přijetí láhve vína jako pozorností, na což byly výslovně upozorněny i s městem spolupracující společnosti.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Je zřejmé, že v Korutanech není zavedena komplexní protikorupční strategie, tato spolková země spoléhá spíše na legislativní opatření na národní i zemské úrovni, respektive na kodex chování k prevenci korupce vydaný spolkovou vládou.¹⁶

Z hlediska zadávání veřejných zakázek byla zjištěna pouze existence formulářových nabídek pro určité typy veřejných zakázek.¹⁷

Salcbursko

Ve spolkové zemi Salcbursko nebyla nalezena konkrétní rozpracovaná opatření proti korupci, nicméně v rámci svého předsednictví Konference prezidentů zemských sněmů v roce 2011 byla uspořádána konference na toto téma a následně Zemským sněmem Země Salcburk vydána brožura s názvem „Transparentností proti korupci“.

¹⁶ Dostupný na: <http://www.bundeskanzleramt.at/DocView.axd?CobId=40151> (anglická verze).

¹⁷ Např. pro pozemní stavitelství, viz: <http://www.bundeskanzleramt.at/DocView.axd?CobId=40151>.

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

3.2.2. Velká Británie

Nad rámec zákona potírajícího korupci na obecné úrovni (The Bribery Act 2010) mají srovnávané územní celky (tj. region Londýn a nemetropolitní hrabství Hertfordshire a Leicestershire) vytvořeny své vlastní protikorupční strategie, kterými jsou:

- The Greater London Authority Anti – Fraud and Corruption Strategy, Policy and Response plan;¹⁸
- Hertfordshire Anti – Fraud and Corruption strategy;¹⁹
- Leicestershire Anti – fraud and Corruption Strategy and Procedures of Leicestershire County Council.²⁰

Hlavním cílem přijímání protikorupčních strategií je zabezpečení řádného plnění povinností veřejné správy a s tím související ochrana majetku, který byl státem svěřen danému územnímu celku. Jednotlivé strategie si nekladou nerealizovatelné cíle, ale naopak přiznávají, že korupci nelze vymýtit zcela, proto se snaží alespoň určovat opatření, jak korupci co možná nejvíce omezit. Do zákonem stanoveného rámce jsou tak přijímána konkrétnější opatření, přičemž jednotlivé strategie jsou navrhovány a přijímány za účelem:

- snížení ztrát vzniklých podvodným a korupčním jednáním na absolutní minimum;
- zapojení všech souvisejících organizací, včetně vnějších subjektů, do protikorupční strategie;
- udržení nulové tolerance vůči korupci;
- převzetí vyšetřování korupce;
- zavedení odstrašujících opatření;
- podpory ukládání sankcí, jakož i peněžitých náhrad;
- podpory prevence, a to zejména pomocí zkoumání a revizí přijatých proti – korupčních politik a systémů;
- upozornění na zvýšenou možnost výskytu korupčního jednání;
- poučení, jak se zachovat v případě nabídnutí úplatku, popř. v případě jiného korupčního jednání.

Pokud zaměstnanec či jakýkoliv pracovník územního celku obdrží dar či jiné plnění, předpokládá se, že se jedná o úplatek, pokud tento pracovník nedokáže opak. Je tak zavedena presumpce přijetí úplatku, přičemž záleží vždy jen na pracovníkovi, zda unese důkazní břemeno, čímž prokáže, že se o úplatek nejednalo. Aby pracovníci s tímto opatřením počítali a zároveň věděli, jak si počínat v případě setkání se s korupcí, je zaveden poměrně

¹⁸ legacy.london.gov.uk/.../antifraud-strategy.rtf

¹⁹ <http://www.hertsdirect.org/infobase/docs/pdfstore/antifraudandcorrupt09.pdf>

²⁰

http://www.leics.gov.uk/index/education/support_for_schools/finance/audit_schools_colleges/anti_fraud_strategy.htm

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

propracovaný systém školení. Školení má také vést pracovníky k obezřetnosti, přičemž jsou seznámeni s klíčovými prvky podvodného a korupčního jednání.

Schéma protikorupčních opatření dle strategií srovnávaných územních celků vypadá zpravidla následovně:

1. Obezřetnost a školení
2. Prevence
3. Vyšetřování
4. Sankce
5. Ozdravení

Obezřetnost a školení

Cílem dodržování obezřetnosti a provádění školení je zejména zabezpečit, aby jednotliví zaměstnanci, jakož i management, měli povědomí o své odpovědnosti vůči zabezpečení řádné prevence před korupcí. Daný územní celek tak zajišťuje školící programy pro zaměstnance za účelem minimalizace škodlivých následků korupčního jednání. Je třeba si v této souvislosti uvědomit, že předmětný veřejnoprávní subjekt je vystaven nebezpečí korupce také prostřednictvím vnějších partnerů a dodavatelů. Proto je třeba zajistit i takový program, v rámci něhož by tyto vnější partneři a dodavatelé byli informováni o závazku veřejnoprávního subjektu chránit veřejné finanční prostředky před podvody a korupcí.

Prevence

Za účelem prevence přijala celá řada územních celků podrobný Plán prevenčních činností. Součástí tohoto Plánu je program obsahující seznam činností zaměřených na odstraňování korupce. Kromě zmíněného Plánu obsahuje také posudek rizika výskytu korupčního jednání na jednotlivých pozicích, který následně má být součástí komplexního Strategického řízení rizik výskytu korupčního jednání.

Vyšetřování

Cílem vyšetřování je důkladně prověřit veškerá podezření na korupční jednání. Pomocí protikorupční strategie se stanoví orgán odpovědný za řádné provádění vyšetřování a dodržování přijatých pravidel pro poskytování odpovědí subjektům, které o vyšetření požádaly. Za účelem získání co možná nejvíce informací o korupčním jednání, jakož i podnětů na zahájení vyšetřování, slouží mimo jiné i bezplatná telefonní linka.

Do vyšetřování korupčního jednání jsou zapojeny různé subjekty, přičemž policie je přivolána až v tom nejkrajnějším případě. Při podezření z korupce je každý povinen se obrátit na tzv. oblastního specialistu na boj s podvody. Tento oblastní specialista plní také významnou monitorovací funkci, a to společně s oblastním finančním ředitelem. Oblastní finanční ředitel také odpovídá za oznámení korupčního jednání externímu auditorovi, a to

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

dle okolností co možná nejdříve. Vyšetřování ve smyslu vnitřního šetření a případného dopadu v oblasti disciplinární nebo profesní nemá žádný dopad na šetření trestní, které může probíhat paralelně.

Sankce

V Anglii se pojem „úplatek“ často spojuje s pojmem „podvod“, kdy úplatkářství je vnímáno jako druh podvodného jednání. Situace je tedy jiná, než v České republice, kde se podvod ve smyslu ustanovení § 209 TZ řadí pod Hlavu V. „Trestné činy proti majetku“, zatímco úplatkářství najdeme v § 331 a násl. TZ v Hlavě X. „Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných“. I když lze za zásadní sankce považovat trest odnětí svobody až na deset let a peněžitý trest bez omezení horní hranicí, lze na sankce pohlížet ze čtyř směrů:

- a) Disciplinární - na úrovni pracovněprávní, který může vést až k propuštění zaměstnance;
- b) Trestněprávní - pokud bude shledáno, že je veřejný zájem na podání obžaloby;
- c) Občanskoprávní - zejména vrácení obohacení získaného korupčním jednáním;
- d) Profesní - zaměstnanec bude mít nadále ztížené pracovní uplatnění kvůli negativní referenci.

Ozdravení

Ozdravení je ve srovnání s českou úpravou zvláštností, kdy záměrem je minimalizovat jakoukoliv potenciální újmu, která vznikla nebo by mohla vzniknout v souvislosti s korupčním jednáním. V případě prokázání korupčního jednání je třeba přijmout opatření za účelem minimalizace jakékoliv újmy. S tím souvisí zejména podání žaloby, kdy žaloba má být podána za účelem náhrady jakékoliv vzniklé újmy, a to i sebemenší.

Strategie zpravidla uvádí také negativní dopady korupce, a to jak na daný územní celek, tak i na celou společnost. Vedle tradičního negativního dopadu, kterým je únik finančních prostředků, se v Anglii poukazuje ve velké míře na negativní dopad ve formě ztráty dobré pověsti a dobrého jména. Také se poukazuje na špatný vliv korupce na kulturní úroveň společnosti, které se v Anglii přisuzuje značný význam.

Veřejné zakázky

Situace v oblasti veřejných zakázek je ve Velké Británii oproti ČR specifická v tom, že celá řada veřejných nákupů je pořizována prostřednictvím centrálního zadavatele Government Procurement Service (GPS),²¹ který je zřízen přímo v rámci úřadu vlády, avšak poskytuje své služby nejen ústředním orgánům, ale celému veřejnému sektoru včetně územních samospráv (local government). GPS umožňuje zadavatelům jednak využívat řadu již uzavřených rámcových smluv, jednak požádat o odbornou podporu v rámci konkrétních zadávacích

²¹ <http://gps.cabinetoffice.gov.uk/>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

řízení (provádění zadávacích řízení za zadavatele nebo poradenství ohledně vhodné nákupní strategie). Vedle GPS existují i další centrální zadavatelé.

V rámci Londýna (Greater London Authority) jsou veřejné zakázky rovněž zajišťovány centrálně městskou společností Transport for London (TfL).²² TfL má zpracovány obchodní podmínky pro některé druhy veřejných zakázek.²³

Hertfordshire je zakládajícím členem Central Buying Consortium,²⁴ které je největším nákupním konsorciem místní správy ve Velké Británii, v současnosti má 17 členů. Pro veřejné zakázky pořizované vlastními silami má Hertfordshire vydány závaznou metodiku pro uzavírání smluv (Contract Regulations²⁵) a rovněž metodiku správné praxe (Best Practice guidance).

Leicestershire má zpracovány metodiku pro zadávání veřejných zakázek (Contract Procedure Rules).²⁶ Její článek 7 se zabývá přímo prevencí korupce a střetu zájmů. Podrobné informace k zadávání veřejných zakázek je možno najít na internetové stránce „Doing business with Leicestershire County Council“,²⁷ která obsahuje řadu dalších užitečných dokumentů, mj. vzory zadávacích dokumentací včetně obchodních podmínek a tzv. prekvalifikační formulář.²⁸

²² Viz <http://www.london.gov.uk/procurement> a <http://www.tfl.gov.uk/businessandpartners/sellingtotfl/1333.aspx>

²³ <http://www.tfl.gov.uk/businessandpartners/sellingtotfl/1337.aspx>

²⁴ <http://www.cbconline.org.uk/>

²⁵ <http://www.hertsdirect.org/mm/15520666/15744560/cabitem7app120111128.pdf>

²⁶

http://www.leics.gov.uk/index/your_council/local_democracy/aboutthecountycouncil/decisionmakingsummary/constitution/4g_contract_procedure_rules.htm

²⁷ http://www.leics.gov.uk/index/business/business_with_council.htm

²⁸

http://www.leics.gov.uk/index/business/business_with_council/what_and_how_we_buy/template_tender_documentation.htm

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY
PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

3.2.3. Švédsko

Švédské pojetí boje proti korupci se zdá být obecnější a vnímající korupci jako celospolečenský problém, nikoli primárně problém pouze ve vztahu k veřejné moci. Nízká míra korupce vyplývá spíše z obecného přístupu Švédů k zacházení s veřejným prostorem a dodržování principů odpovědné a otevřené správy, než z existence propracovaného systému opatření namířených specificky proti korupci. V tomto smyslu si Švédsko i přes tradičně vysoké umístění v žebříčku indexu korupce Transparency International dokonce vysloužilo i kritiku OECD²⁹. V současnosti probíhá poměrně živá diskuse o nedostatečném boji proti korupci na úrovni švédských krajů a municipalit³⁰. Přesto i ve Švédsku lze vyzorovat aktivnější přístup k boji proti korupci, prozatím spíše na centrální úrovni. Projevem aktuálního přístupu je např. zpřísnění legislativy (trestního zákoníku) s účinností od 1. 7. 2012. Novela zpřísnuje např. přípravu, zpřísnění u úplatků apod.

V rámci identifikace problematických oblastí je za obzvláště rizikovou považována oblast stavebnictví a územního plánování³¹. Pro správné pochopení švédského přístupu je proto potřeba považovat opatření na centrální úrovni za základní, jelikož právě od nich se odvíjí aktivity na nižších úrovních švédské veřejné správy. Ve zkoumaném kontextu je dále vhodné všimnout si i přístupu občanské společnosti.

Širší pozornosti se dostává organizaci Institut proti korupci (IMM). Jedná se o neziskovou hospodářskou organizaci založenou r. 1923, spravovanou Stockholmskou obchodní komorou, Svensk Handel („Švédská obchodní komora“) a Svenskt Näringsliv („Konfederace švédského podnikání“), od 1. 7. 2012 je ve vedení též Švédská asociace komun a krajů (viz níže) a Sdružení farmaceutického průmyslu. Jak je zřejmé již z přehledu ovládajících organizací, je zřejmé, že IMM se zabývá korupcí v podnikání obecně, tedy nikoli pouze ve vztahu k veřejné správě.

Takto (tj. obecně, nikoli ve vztahu veřejné a soukromé sféry při vynakládání veřejných prostředků) je koncipována též příručka „Rámcová etická pravidla pro poskytování výhod při navazování a udržování vztahů v podnikání“.³² Obsahem této příručky je především vymezení přípustných a nepřípustných výhod, poskytovaných při obchodním styku, jakož i analýza základních hraničních případů. Rámcová pravidla se rovněž zabývají základními požadavky na implementaci pravidel, etickou odpovědností, kontrolními opatřeními, či jednáním zaměstnanců. Tento přístup opakuje řada dalších dokumentů (politik) uplatňovaných i ve veřejné správě.

Dále je pro potřeby Komparativní studie nutno věnovat pozornost činnosti Švédské asociace komun a krajů (SKL).

²⁹ <http://www.di.se/artiklar/2012/6/21/oecd-sagar-svensk-slapphet--om-mutbrott/>

³⁰ <http://www.publikt.se/artikel/svagt-skydd-mot-korruption-44200>

³¹ http://www.bofast.net/1/1.0.1.0/63/1/?item=art_art-s1/1906&group=art_art_grp-s1/22

³² <http://www.institutetmotmutor.se/regler-for-events>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Švédská asociace komun a krajů (SKL)

V oblasti boje proti korupci vykonává SKL³³ tyto aktivity:

- podporuje komuny a kraje v boji proti korupci;
- na webu publikuje „Lästips om korruption“, tj. „doporučenou literaturu“ k boji s korupcí;
- vytvořila spolu s městem Göteborg „Sít' pro boj proti korupci“ (viz níže);
- vydala příručku „O úplatkářství a střetu zájmů“ – vydal Úřad vlády a SKL v r. 2006. Je určena zaměstnancům veřejné sféry, k dispozici je zdarma.

Z posuzovaného pohledu je zásadní aktivita „Sít' pro boj proti korupci“. Tato síť byla vytvořena SKL spolu s městem Göteborg, zaměřuje se na nové poznatky, zjištění výzkumu (pravděpodobně míněny poznatky společenských věd o fungování korupce), dobré příklady (best practice) a výměnu zkušeností. Síť by měla pomoci svým členům řešit otázky jako: jaká jsou nejúčinnější opatření proti korupci, jak je nastavit správným způsobem, kdy již můžeme být spokojeni.

Sít' je určena voleným zástupcům a úředníkům komun a krajů, kteří se hodlají zdokonalit ve znalostech boje proti korupci. Práce v rámci sítě má probíhat zejm. na základě potřeb jejich účastníků, množství zúčastněných a stadiu boje proti korupci, v nichž se jejich útvary (obce, komuny) nacházejí. K hlavním tématům rozebíraným v rámci sítě má patřit:

³³ http://www.skl.se/vi_arbetar_med/demos/revision/korruption

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- etika/hodnotové základy;
- analýza rizik – oblasti úpravy – právní úprava;
- vnitřní kontrola;
- korupce spojená se zakázkami;
- zkušenosti z okolního světa – aktuality z oblasti boje proti korupci.

Sít' má fungovat po celý rok 2012 s případným prodloužením na rok 2013. Její členové se scházejí ve Stockholmu 2-3 krát za pololetí. Zúčastněná samospráva může svou účast ukončit i předčasně. V červnu 2012 se práce v síti účastnilo cca 30 komun a krajů.

Goteborg kommun

V únoru 2011 byl městem schválen akční plán k posílení vnitřní kontroly a transparentnosti. Projekt má 5 základních složek:

- Městští radní a zastupitelé musí od r. 2011 provádět povinné daňové přiznání, které bude následně verifikováno při projednání na městských orgánech.
- Má dojít k přezkumu „best practices“ a postupů volených funkcionářů – k úpravě etického kodexu ve vztahu k darům, akcím firem, lobingu apod., přezkoumání možnosti zavedení rotací na pracovních pozicích s vyšším rizikem pro korupční příležitosti, posouzení rizik při zadávání veřejných zakázek.
- Cílem je rovněž otevřená správa dokumentů – co nejširší zveřejňování záznamů z různých výborů apod.
- Dále došlo k hodnocení správních útvarů a městských společností, v roce 2011 ve vztahu k nákupním procesům a celkové kontrole. Cílem je posoudit možná rizika a po jejich identifikaci na ně cílit další opatření.
- Dále budou sjednoceny postupy v řízení výstavby (tj. stavební řízení a územní plánování) tak, aby jednotlivé procesy byly řádně koordinovány a mohly být účinně kontrolovány.
- Byl institucionalizován tzv. whistleblowing tak, aby zaměstnanci s podezřením na korupční praktiky neřešili tyto problémy se svými nadřízenými, kterých se mohou praktiky dotýkat. Whistleblowingu lze použít jen v případech závažných pochybení, které by mohly být trestnými činy. Systém whistleblowingu je dvoufázový – podněty přijímá externí právní kancelář a dále se jimi zabývá též vyhrazený útvar města.

Město se dále zabývá vzděláváním a rozvojem politiků a úředníků města, zahrnovanými oblastmi jsou zejména význam a zodpovědnost vnitřní kontroly. V plánu jsou kurzy v oblasti etiky, morálky atd., předpokládá se, že kurzy budou povinné a budou běžet v průběhu celého roku. Dále projekt zahrnuje revizi směrnic a politik města z hlediska jejich vzájemné provázanosti a jednotnosti (předpokládá se dokončení během roku 2012).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Městskou radou byla přijata 31. 5. 2012 nová tzv. politika a směrnice boje proti korupci³⁴, která obsahuje i příklady situací. Nová politika bude přezkoumána jmenovaným auditorem, zpráva by měla být předložena na přelomu let 2012 a 2013.

Dále je od května 2012 účinná nová směrnice proti braní úplatků, která se vztahuje na celé město vč. městských společností.

Skåne län

Specifické nástroje k potírání korupčního jednání se omezují na dokumenty obecnější, resp. výkladové povahy. Věcně se týkají oblasti zadávání veřejných zakázek a přijímání darů a výhod představiteli kraje.

Dokument „Politika pro dary a výhody poskytované soukromými subjekty“³⁵ z r. 2004 je navzdory svému názvu spíše manuálem správné praxe. Stručně řeší mj. i vztah ke sponzoringu. Porušení pravidel se považuje za spáchání trestného činu dle trestního zákoníku, sankce jsou tedy záležitostí policejního vyšetřování, resp. dalšího postupu orgánů kraje

Dokument „Politika zadávání zakázek“³⁶ je poměrně stručný, nejedná se o interní směrnici ani zpracovanou metodiku. Materiál shrnuje hlavní zásady, jimiž je nutno se při zadávání veřejných zakázek řídit.

Örebro kommun

Örebro komun je zapojena do Sítě pro boj proti korupci a předpokládá, že práce v síti jí umožní optimalizovat městské procesy ve vztahu k potírání korupce.

V únoru 2011 byla schválena nová Politika proti úplatkářství pro zaměstnance a volené funkcionáře města Örebro a městských společností³⁷, v současnosti probíhá její přezkoumávání z hlediska možného zprůšnění pravidel. Dokument zejména stanoví

³⁴ http://www.goteborg.se/wps/portal/lut/p/c5/04_SB8K8xLLM9MSSzPy8xBz9CP0os3giU-9AJyMvYwMDSycXA6MQFxNDPwtTI6NQU6B8pFm8s7ujh4m5j4GBhYm7gYGniZO_n4dzoKGBpzEB3X4e-bmp-gW5EeUAWR5Cow!!/dl3/d3/L0IDU0IKSWdrbUEhIS9JRFJBQUlpQ2dBek15cXchLzRCRWo4bzBGbEdpdC1iWHBBRUEhLzdfmJVLUIySjMwMDICRDAYVEQ0MU44NTIyMTAvY1BtZzA5OTE5MDAwMg!!/?WCM_PORTLET=PC_7_25KQB2J3009BD02TD41N85221000000_WCM&WCM_GLOBAL_CONTEXT=/wps/wcm/connect/goteborg.se/goteborg_se/invanare/akt_n010_information+efer+mutanklagelser

³⁵ http://www.skane.se/upload/Webbplatser/Skaneportalen-extern/Organisation/Styrande%20dokument/Allm%C3%A4nt%20region%C3%B6vergripande/G%C3%A5vor_f%C3%B6rm%C3%A5ner_policy.pdf

³⁶ http://www.skane.se/Upload/Webbplatser/Skaneportalen-extern/Organisation/Styrande%20dokument/Samverkansavtal/RF%20%C2%A7%20136_11%20upphandlingspolicy.pdf

³⁷ <http://www.orebro.se/download/18.6571051712e29ecf597800010354/Policy+om+muta+och+bestickning+f%C3%B6r+anst%C3%A4lda+och+f%C3%B6rtroendevalda+i+%C3%96rebro+kommun+och+de+kommunala+bolagen.pdf>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

vymezení mezi přijatelnými a nepřijatelnými výhodami nabízenými jeho adresátům. Vedle vymezení základních pojmů a výkladových principů se zaměřuje především na tyto oblasti, v nichž se obvykle mohou zaměstnanci a funkcionáři setkávat s nabídkou určitých výhod: pohoštění, styk s dodavateli, studijní cesty, kursy a semináře, dary (se zvláštním zaměřením na poskytování darů a odkazování majetku v oblasti městské zdravotní péče), poskytování služeb nesouvisejících s veřejnou činností, poskytování slev a úvěrů, poskytování nesouvisejících plnění a bonusů. V případě, že adresát těchto pravidel má podezření na korupční jednání, má v souladu s pravidly uvědomit svého nadřízeného. V současnosti tedy Örebro nepracuje s institucí whistleblowingu, o jejímž zavedení probíhají diskuse na úrovni vedení města.

V červnu 2012 byla schválena nová pravidla pro zadávání veřejných zakázek, a to v podobě Směrnice pro udržitelné zadávání.³⁸ Směrnice je poměrně stručná a obecná (mezi dokumenty pojmenovávanými ve zkoumaných švédských případech „směrnice“ a „politika“ z hlediska jejich formálního uspořádání neexistují zásadní rozdíly) a spíše deklaruje základní principy, kterými se mají městští zadavatelé řídit, zatímco konkrétní úprava je stanovena zákonem. Směrnice definuje některé obecné pojmy, jako rámcové smlouvy nebo přímý nákup. Dále jsou určeny základní vazby v procesu zadávání mezi jednotlivými útvary města. Dále směrnice vypočítává „strategické záměry“ související se zadáváním, tj. možné způsoby zohlednění dalších politik při zadávání veřejných zakázek. K těm patří zejm. sociální aspekty, mechanismy k podpoře podávání nabídek dodavateli (např. přípustné dělení zakázek do menších celků a vhodné nastavení obchodních podmínek), zohlednění etických podmínek (dodržování podmínek práce apod.), zohlednění přístupu (mají-li adresáty zakázky být také např. handicapované osoby), zohlednění ochrany životního prostředí. Jedná se tedy o prvky, které stávající evropská úprava zadávání veřejných zakázek řeší jen velmi okrajově, resp. o prvky, které se pohybují na hraně přípustnosti z hlediska pojetí zadávání tak, jak je upraveno směrnicemi EU o zadávání veřejných zakázek. Směrnice rovněž obsahuje stručnou stat' zabývající se sledováním plnění uzavřených smluv.

Obecně ke švédské úpravě

Vlastní nástroje boje proti korupci, a to především dokumenty týkající se přístupu k boji s úplatky a zadávání veřejných zakázek, jsou ve zkoumaných případech dosti obecné a stručné. Nelze dovést, že by např. podrobněji rozváděly a zpříšňovaly zákonné požadavky, jak je např. obvyklé u interních směrnic pro zadávání veřejných zakázek v ČR. Jakkoli korupce je vnímána jako narůstající problém, její stále nízká míra ve švédské společnosti je zjevně ovlivněna zejména odlišným způsobem přístupu Švédů k veřejnému sektoru a korupci obecně. Přímé paralely pro implementaci do české reality jsou proto obtížné. Přesto však lze s vědomím odlišného přístupu identifikovat základní témata, která musí řešit i švédská společnost. Jako inspirativní se jeví především práce SKL v oblasti zavedení Síť pro boj s korupcí, která identifikuje hlavní oblasti, na něž je vhodné se zaměřit, jakož i základní přístup k řešení těchto problémů.

³⁸ <http://www.orebro.se/download/18.cfa50eb1387e85ecee80001131/H%C3%A5llbar+upphandling+-+riktlinjer+.pdf>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

3.2.4. Německo

Berlín

Protikorupční opatření spolkové země a města Berlína patří rovněž mezi mezinárodně oceňované modely.³⁹ Je založen na následujících 4 pilířích:

- 1. pilíř – speciální antikorupční oddělení při státním zastupitelství Berlín;
- 2. pilíř – centrální služba pro boj s korupcí – tato služba podléhá bezprostředně státnímu zastupitelství Berlín; jejím cílem je zejména přijímání podnětů ohledně případů korupce, poradenská a informační činnost pro úředníky a občany Země Berlín, příprava doporučení k organizačním opatřením na prevenci korupce a vzdělávání členů zkušebních a pracovních komisí pro boj s korupcí, zřízených u jednotlivých berlínských senátních správ („zemských ministerstev“);
- 3. pilíř – antikorupční pracovní skupina – existuje od roku 1995 pod vedením senátní správy pro spravedlnost; jejími členy jsou zástupci jednotlivých správ, státního zastupitelství, kriminálního úřadu Berlín a berlínského účetního dvora; úkolem skupiny je vyhodnocování zkušeností a poznatků z boje proti korupci, zejména analýza slabých míst, revize směrnic pro boj s korupcí a dohled nad jejich uplatňováním a dále další vzdělávání členů berlínské zemské správy;
- 4. pilíř – důvěrník/ombudsman – od října 2011 byl (nejprve na zkušební dobu 2 let) systém rozšířen o 4. pilíř; jeho cílem je umožnit občanům podávat anonymní podněty a upozornění na domnělé nesprávné chování úředníků berlínské správy.

Kromě směrnice pro boj s korupcí, která obsahuje víceméně pokyny pro činnost protikorupčních pracovních skupin, má Země Berlín rovněž směrnici regulující otázky sponzoringu.

Korupční registr⁴⁰

Od 1. června 2006 vede senátní správa pro rozvoj města a životní prostředí centrální registr korupci náchylných podnikatelských subjektů. Jeho cílem je poskytnout veřejným zadavatelům v Berlíně informace o vyhlášených rozsudcích a rozhodnutích týkajících se podniků a za ně jednajících osob. Veřejní zadavatelé jsou povinni při posuzování kvalifikace uchazečů o veškeré veřejné zakázky s hodnotou přesahující 15.000 EUR požádat o informace z tohoto registru. K vyloučení ze zadávacího řízení však mohou vést také porušení zákona v dalších oblastech týkajících se podnikání (ilegální zaměstnávání, daňové delikty, dohody ohrožující soutěž apod.).

³⁹ <http://www.berlin.de/sen/justiz/aktuell/korruption.html>

⁴⁰ <http://www.stadtentwicklung.berlin.de/service/korruptionsregister/>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Veřejné zakázky

V oblasti veřejných zakázek má město Berlín vypracovanou řadu dokumentů, které jsou dostupné on-line⁴¹ a které podporují jak zadavatele, tak dodavatele v zadávacích řízeních. Jedná se o:

- metodiku, která obsahuje mj. pokyny pro zadavatele i dodavatele a řadu vzorových formulářů;
- glosář veřejných zakázek;
- vzorové části zadávacích podmínek.

Zadávací řízení jsou zveřejňována elektronicky na Veröffentlichungs- und Vergabeplattform des Landes Berlin.⁴² Zajímavé jsou poměrně nízké limity pro „zadání z volné ruky“ v případě služeb a dodávek, které je v Berlíně možné jen do hodnoty 7.500 EUR, zatímco v případě tzv. svobodných povolání (např. činnost architektů) je tato možnost u všech podlimitních zakázek (zadavatel je pouze povinen neformálně získat alespoň tři nabídky).

Z hlediska vzorových smluv pro veřejné zakázky je situace v Německu specifická, protože pro všechny druhy zakázek (služby, dodávky, činnosti svobodných povolání, stavební práce) jsou formou nařízení vydány všeobecné obchodní podmínky, jejichž použití je povinné.

Brémy

Spolková země a město Brémy přijalo v rámci boje proti korupci již koncem devadesátých let 20. století soubor protikorupčních opatření; jeho aktualizovaná verze byla vydána v roce 2006. Mimo jiné bylo zřízeno Centrální protikorupční místo (Zentrale Antikorruptionsstelle)⁴³, které v sobě soustředilo úkoly týkající se jak prevence, tak boje s korupcí. Na jeho internetových stránkách jsou tato opatření detailně popsána a lze je považovat za komplexní protikorupční strategii. Vedle vlastní strategie obsahují např. doporučení pro jednání úředníků (např. kodex chování) či vzdělávací program v oblasti korupce.

Dále bylo v rámci těchto opatření dosaženo následujících výsledků:

- jmenování zmocněnců pro korupci v jednotlivých resortech;
- zvýšení kontroly jednotlivých služebních míst pomocí interních revizí;
- zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek; zadávací řízení jsou uveřejňována elektronicky⁴⁴;
- vytvoření databáze v resortu stavebnictví k provádění controllingu při zadávání zakázek (ConVerA);

⁴¹ <http://www.berlin.de/vergabeservice/>

⁴² <http://www.vergabeplattform.berlin.de/>

⁴³ <http://www.zaks.bremen.de/sixcms/detail.php?gsid=bremen137.c.1891.de>

⁴⁴ <http://www.vergabe.bremen.de/NetServer/>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- vytvoření meziresortní antikorupční rady jako nástroje pro vytvoření sítě a přenos znalostí.

Protikorupční opatření jsou založena zejména na těchto předpisech:

- správní předpis k zamezení a potírání korupce ve veřejné správě Svobodného hanovního města Brémy;
- správní předpis o přijímání odměn a darů;
- pravidla pro schvalování vedlejších činností v brémském služebním zákoně;
- správní předpis o přijímání a používání příspěvků ze sponzoringu, reklamy, příspěvků a mecenášských darů.

V roce 2011 byl mimo jiné schválen zákon o zřízení protikorupčního registru, do nějž se budou zapisovat právnické a fyzické osoby, které budou odsouzeny za korupční jednání nebo kterým bude uložena správní sankce za porušení některých dalších právních předpisů. Zapsaným osobám bude zakázána účast v zadávacích řízeních, zpravidla na dobu 3 let.

Bavorsko

Svobodný stát Bavorsko má od roku 2004 zavedenu směrnici k prevenci a boji s korupcí ve veřejné správě.⁴⁵ Tato směrnice upravuje mimo jiné následující:

- personální opatření – zvýšení citlivosti zaměstnanců ke korupci, vzdělávání v otázkách korupce, odpovědnost vedení, výběr personálu, rotace personálu, výkon vedlejších činností, přijímání odměn a darů;
- organizační kontrolní mechanismy – transparentní vedení spisů, obecná průběžná kontrola, služební dohled, princip více očí, revize, organizace nákupních a zadávacích míst;
- chování při podezření na korupci;
- stíhání korupce (včetně eventuální náhrady škody);
- doplňující pravidla pro specifické oblasti – pravidla k předcházení manipulací při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby;
- sponzoring.

Příloha popisované směrnice pak rozvádí specifická opatření týkající se předcházení manipulacím při zadávání veřejných zakázek na stavební práce.

Pro veškeré pracovníky veřejné správy v Bavorsku byl přijat kodex chování, který má předcházet korupčnímu jednání.

Pro vedoucí pracovníky byla navíc připravena metodika, která jim má pomoci při předcházení a případně řešení zjištěné korupce.

⁴⁵ <https://www.stmi.bayern.de/service/gesetze/detail/08388/>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Ve vztahu k veřejným zakázkám existují určité metodiky a vzory, které jsou dostupné např. na internetových stránkách ministerstva hospodářství, infrastruktury, dopravy a technologií (dodávky a služby)⁴⁶ nebo ministerstva vnitra (zejména stavební zakázky).⁴⁷

3.3. Závěry komparace se zahraničím

S ohledem na výše uvedené lze úvodem říci, že žádná ze zvolených zemí není s prostředím České republiky, resp. prostředím krajů ČR, zcela srovnatelná. Územní celky ve srovnávaných zemích nemají zcela totožné postavení jako kraje ČR, nicméně zvolené územní celky a instituce se krajům ČR pokud možno co nejvíce blíží.

Nutno současně dodat, že určitá míra odlišnosti umožnila identifikovat další okruh potenciálních opatření pro boj s korupcí, která lze pro aplikaci na úrovni krajů rovněž zvažovat.

3.3.1. Porovnání úrovně protikorupčních opatření v zahraničí s úrovní v krajích ČR

Lze říci, že největší rozdíl v boji s korupcí oproti České republice vykazuje Švédsko. Je to dáno především vyšší vyspělostí občanské společnosti a jejího vnímání správy veřejných prostředků. Rovněž ve Švédsku není korupce jakkoliv tolerovaným jevem, v oblastech s vyšší mírou korupčního rizika je však výrazně menší prostor pro společensky závadné jednání. Ve Švédsku proto nelze vysledovat vyšší úroveň či širší okruh protikorupčních opatření, neboť, s určitou mírou zjednodušení, nejsou tolik zapotřebí.

Ve Švédsku lze nalézt rozdílný přístup i v tom ohledu, že korupční jednání není vnímáno odděleně pouze na úrovni veřejné správy (a opatření nejsou zaměřena pouze „dovnitř“ veřejné správy). Protikorupční tematika je výrazně zaměřena i na soukromý sektor (ekonomické subjekty – obchodní společnosti, průmyslové svazy apod.), neboť riziko korupčního jednání je nepochybně zvyšováno i ochotou účastnit se korupčního jednání (ať již aktivně korumpovat či akceptovat „nutnost“ poskytnutí úplatku pro prosazení svých zájmů) na straně subjektů vstupujících do ekonomických vztahů s veřejným sektorem.

V případě Velké Británie, Rakouska a Německa lze sledovat podobný přístup k otázkám řešení boje s korupcí na úrovni samosprávných celků. Východiskem je většinou stanovení základní strategie obsahující konkrétní opatření, která jsou dále zaváděna do praxe, sledována a vyhodnocována. V tomto aspektu se kraje ČR zahraničnímu pojetí velice přibližují, byť v současné době není protikorupční strategie přijata ve všech krajích.

Velký důraz je dále kladen na prevenci, která je považována za základ účinného boje s korupcí. Vzdělávání úředníků je v tomto ohledu klíčovým opatřením, na který je kladen

⁴⁶ <http://www.stmwivt.bayern.de/oeffentliches-auftragswesen/>

⁴⁷ <http://www.stmi.bayern.de/bauen/themen/vergabe-vertragswesen/16505/>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

důraz zejména ve sledovaných územních celcích Anglie. Do značné míry je to dáno i tím, že v Anglii je zakotveno přísnější posuzování možného korupčního jednání (princip presumpce viny v případě přijetí jakéhokoliv plnění) a vyšší míra represe. V tomto směru kraje České republiky výrazně zaostávají, neboť na školení úředníků a zvyšování míry protikorupčního přístupu na úrovni jednotlivce není kladen dostatečný důraz.

Rozdíly lze zaznamenat rovněž v míře konkrétnosti, s jakou jsou definována některá protikorupční opatření⁴⁸. Pravidla jednání krajských úředníků a volených zástupců jsou u českých krajů formulována více obecně, spíše ve formě doporučení a postupů nevytíkatelného charakteru bez zpětné vazby v podobě konkrétní povinnosti a případné sankce v případě jejího nedodržení.

S posledně uvedeným souvisí i větší míra individuální odpovědnosti, kterou lze v zahraniční úpravě rovněž nalézt. Důsledné vyvození odpovědnosti jednotlivce včetně případné náhrady škody vzniklé korupčním jednáním a negativními důsledky pro další profesní kariéru lze považovat za účinná opatření v boji s korupcí, která však v České republice nejsou zavedena, resp. teoreticky rovněž existují, avšak v praxi nejsou téměř využita.

Poslední oblastí, ve které lze nalézt odlišný přístup, je vytváření specializovaných orgánů pro boj s korupcí (identifikováno zejména ve Velké Británii a Německu). Tyto orgány stojí vně územního celku a jsou na něm nezávislé. Současně však činnost těchto orgánů nenahrazuje činnost policie či jiných orgánů činných v trestním řízení. Vyšetřování korupčního jednání tak může probíhat i paralelně.

Z hlediska konkrétního srovnání v zahraničí užívaných opatření s identifikovaným žádoucím cílovým stavem v ČR (viz kapitola 4.1.1 komparativní studie) lze uvést následující:

a) Protikorupční strategie

Mezi porovnávanými zeměmi a celky byly zjištěny značné rozdíly. Zatímco v Anglii mají všechny porovnávané územní celky (a mnohé další) zpracovanou podrobnou strategii boje proti korupci, v ostatních státech se tato úroveň liší. V Německu má komplexní protikorupční strategii Berlín a Brémy, v Rakousku Vídeň, v ostatních případech se spíše jedná o dílčí dokumenty.

b) Podrobná metodika zadávání veřejných zakázek

V oblasti veřejných zakázek se situace jeví být odlišnou od ČR, jelikož na úrovni územních celků nebyly identifikovány metodiky zadávání veřejných zakázek v takové podobě, v jaké jsou obvykle vytvářeny v ČR (podrobnější rozvedení ustanovení zákona). Lze se domnívat, že tento rozdíl souvisí jednak s mnohem stabilnějším prostředím veřejných zakázek, které nejsou zdaleka tak novou problematikou jako v ČR, jednak s tím, že tyto státy poskytují

⁴⁸ V prostředí Rakouska byla např. identifikována i podrobná úprava otázky, jaké plnění je úředník oprávněn v souvislosti s výkonem své funkce přijmout, a jaké již nikoliv, viz metoda 3K (Kalender, Kugelschreiber, Klumpert) – kalendáře, propisky a bezcenné maličkosti.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

podstatně větší podporu zadavatelům na centrální úrovni. Nicméně poměrně rozvinutá metodická pomoc zadavatelům byla identifikována v případě Berlína a rovněž Vídně (kde má ovšem podobu spíše určitých vzorových dokumentů). Ve Švédsku má metodiku veřejných zakázek Örebro komun. V Anglii je situace specifická existencí robustní metodické podpory i centrálního zadávání na centrální úrovni, kterou využívá i místní správa; vedle toho existují další nákupní organizace veřejného sektoru. Nicméně závazné metodiky pro uzavírání smluv (včetně zadávání) byly identifikovány v Hertfordshire i Leicestershire. Vedle nich mají i nezávazné metodiky dobré praxe.

c) Vytvoření a povinné používání vzorových smluv

Ve vztahu k využívání vzorových smluv je zajímavá situace v oblasti veřejných zakázek v Německu a Rakousku, kde jsou ve formě nařízení, resp. normy vydány všeobecné obchodní podmínky pro různé druhy veřejných zakázek, které se povinně stávají součástí smluvního ujednání mezi zadavatelem a dodavatelem. V Německu pokrývají tyto obchodní podmínky veškeré druhy veřejných zakázek (dodávky, služby, služby svobodných povolání a stavební práce), v Rakousku existují zejména pro stavební práce a několik dalších odvětví. Ve Švédsku nebyly vzorové smlouvy identifikovány. Vzorové obchodní podmínky pro smlouvy uzavírané na základě zadávacích řízení byly zjištěny také v Anglii.

d) Větší transparentnost prostřednictvím uveřejňovaných informací

Elektronické uveřejňování bylo identifikováno u řady zkoumaných územních celků. Srovnání se situací v ČR je však obtížné, protože právní úpravy zadávání veřejných zakázek porovnávaných států jsou z hlediska přístupu k zakázkám malé hodnoty rozdílné (např. nemusí existovat tak razantní hranice mezi zakázkami zadávanými podle zákona a zakázek, které mu vůbec nepodléhají, i menší zakázky podléhají určitým, byť podstatně mírnějším pravidlům). Rovněž lze mít za to, že v těchto státech existuje shoda na stanovení příslušných finančních limitů, tj. neexistuje tlak na to, aby se uveřejňovaly i veřejné zakázky, u kterých to legislativa nevyžaduje.

e) Etický kodex zaměstnance (úředníka kraje), etický kodex zastupitele

Etické kodexy byly identifikovány v rámci zkoumaných územních celků ve všech třech případech v Anglii, dále pak ve Vídni a v Bavorsku. V jiných případech existují spíše dílčí předpisy, zejména týkající se přijímání darů (Korutany, Brémy, Skåne län, Örebro kommun). Rámcová etická pravidla týkající se vztahů nejen v rámci veřejné zprávy, nýbrž v podnikání obecně, byla vytvořena také švédským Institutem proti korupci.

f) Zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí a příjem protikorupčních podnětů

Organizační zajištění boje proti korupci je ve sledovaných územních celcích různé. Např. v Brémách bylo zřízeno Centrální antikorupční místo, dále existuje antikorupční rada a zmocněnci pro boj s korupcí v jednotlivých resortech. V Berlíně je zřízena antikorupční pracovní skupina a pro příjem podnětů pokusně ombudsman. Ve Vídni pak má otázky boje s korupcí na starosti antikorupční tým v rámci oddělení interního auditu, pro příjem podnětů

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esf.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

je zřízena antikorupční linka (telefon a e-mail). V Anglii jsou pro příjem oznámení o korupci příslušní tzv. oblastní specialisté na boj s podvody. Ve Švédsku, konkrétně v Göteborg kommun byl institucionalizován whistleblowing – podněty přijímá externí právní kancelář a dále se jimi zabývá též vyhrazený útvar města.

g) Systematické školení v oblasti boje s korupcí

Ve většině sledovaných územních celků byl zjištěn důraz na systematické školení v otázkách boje proti korupci. Ve Švédsku je zajímavým příkladem vzdělávání v rámci protikorupčního boje „Síť pro boj proti korupci“, která tyto činnosti zajišťuje v rámci spolupráce komun a krajů.

3.3.2. Identifikace best practice

Jedním z cílů provedené komparace je rovněž nalezení nových metod v boji s korupcí, která jsou již v zahraničí v praxi s dobrou zkušeností zavedena, a lze předpokládat, že mají na snížení korupčního rizika pozitivní dopad. Rovněž v tomto případě je obtížné nalezení takových opatření, která by byla pro všechny srovnávané země společná, tj. která by byla obdobně aplikována ve všech zvolených zemích, resp. sledovaných územních celcích. Nicméně i přes tuto skutečnost je možné v zahraničí nalézt níže uvedená opatření, odpovídající kritériu nejlepší zkušenosti (best practice) ve srovnávaných institucích:

a) Zavedení vysokého standardu chování jedince, odpovědnost, sankce

- stanovení vysokých nároků na etické jednání úředníků a volených zástupců kraje;
- vymezení konkrétních povinností, jejichž plnění bude vyžadováno;
- individuální odpovědnost, ze které budou v případě zjištěného závažného jednání vyvozeny důsledky;
- porušení nastavených pravidel musí mít dopad i v rovině pracovníprávní (nemožnost kariérního postupu, ukončení pracovního poměru, negativní reference).

b) Systematické školení

- zavedení systematického vzdělávání jako základního nástroje prevence;
- informování o odpovědnosti i hrozících sankcích za korupční jednání;
- pravidelnost, povinná účast zaměstnanců (úředníků).

c) Specializovaný orgán pro boj korupcí

- orgán zaměřený speciálně na příjem korupčních podnětů, jejich prošetření, poradenství (včetně právního), spolupracující s příslušnými složkami státu činnými v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, soudy);

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- nezávislý na kraji, tj. postavení mimo strukturu kraje (oznámení se mohou týkat i vysoce postavených úředníků či volených zástupců kraje);
 - s odpovídajícími kompetencemi a pravomocí. Specializovaný orgán by měl fungovat nejen jako pasivní příjemce podnětů, ale měl by je rovněž prošetřit ve smyslu ověření tvrzených skutečností a konání následných kroků ve vztahu k příslušným orgánům státní správy (tomu odpovídající povinnost součinnosti ze strany úředníků i zastupitelů).
- d) Sdílení informací a zkušeností, širší spolupráce územních jednotek
- vytváření širších pracovních skupin a „sítí“ pro boj s korupcí;
 - zainteresovaní úředníci mohou sdílet své zkušenosti, vzájemně si předávat svá vlastní zjištěná „best practice“;
 - zpětná vazba - ověření fungování přijatých opatření;
 - širší diskuse nad tematikou boje s korupcí.

3.3.3. Aplikovatelnost vhodných **zahraničních opatření na úrovni krajů ČR**

Identifikace nejlepší zkušenosti (best practice) s bojem proti korupci v zahraničí byla prvním krokem, na který navazuje posouzení, zda mohou být nalezená vhodná opatření aplikována rovněž v krajích ČR. K jednotlivým opatřením popsaným pod písm. a) – d) v odst. 3.3.2. Komparativní studie výše z tohoto pohledu uvádíme následující:

ad a) Zavedení vysokého standardu chování jedince, odpovědnost, sankce

Jsme toho názoru, že stanovení vysokých nároků na etické jednání zaměstnanců i volených zástupců kraje je opatřením se snadnou přenositelností. Etické kodexy jsou přijaty (s jedinou výjimkou) ve všech krajích, rovněž na centrální úrovni je přijat Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy; přijetí etického kodexu zastupitelů je jedním z opatření stanovených Strategii vlády. Je však nezbytné, aby pravidla jednání byla nastavena pokud možno co nejkonkrétněji tak, aby byly definovány jasné povinnosti. V důsledku porušení pak musí následovat sankce v rovině kompetence úřadu (rovina pracovněprávní), resp. musí být vyvozena odpovědnost v případě volených zástupců úřadu.

Je tedy pouze otázkou úpravy již přijatých krajských etických kodexů nad rámec úrovně, kterou stanoví Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy přijatý vládou ČR. Současně je třeba do interních předpisů (zejména pracovní řád, který je povinným dokumentem vydaným ředitelem krajského úřadu) promítnout opatření aplikovaná v případě, že dojde k porušení pravidel etického kodexu. V případě zastupitelů musí být vyžadována osobní odpovědnost v případě, že bude zjištěno porušení pravidel etického jednání. Je však zřejmé, že takovou odpovědnost musí vyvodit primárně zastupitel sám, k čemuž stále, ani v případech vážných podezření, dosud nedochází.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

ad b) Systematické školení

Rovněž v případě oblasti systematického školení v protikorupčních praktikách jsme přesvědčeni o přenositelnosti a aplikovatelnosti tohoto opatření do prostředí krajů ČR. Je však nezbytné definovat obsah školení tak, aby reflektovalo potřeby krajského úřadu. Účelem školení nemá být obecná informovanost o škodlivosti korupce, ale prevence před možným korupčním jednáním, informování o jeho negativních důsledcích ve vztahu k jednotlivci, tedy výrazná preventivní funkce.

Jednotlivé kraje již ve větší či menší míře protikorupční školení realizují. Přístup krajů, pravidelnost a obsah školení se však značně liší. Namísto by tedy bylo sjednocení obsahu školení, stanovení jeho periodicity a rovněž povinnost účasti v rámci systematického vzdělávání úředníků, resp. odpovídající povinnost krajů školení realizovat.

ad c) Specializovaný orgán pro boj korupcí

V tomto případě je bezprostřední přenositelnost identifikovaného opatření problematická. Ustanovení specializovaného orgánu s pravomocí provádět vyšetřování korupčních kauz naráží na postavení orgánů činných v trestním řízení, bez příslušné změny legislativy tedy zřejmě není možno toto opatření v plné míře realizovat.

Lze však uvažovat o zřízení specializovaných orgánů pro příjem a evidenci protikorupčních podnětů, poskytování právního poradenství a případné předávání podnětů k prošetření. Tento orgán by sice nebyl nadán zvláštními pravomocemi, nicméně jeho přínosem by bylo jeho postavení mimo standardní strukturu kraje a možnost ověřit a předat podněty i v případě vysoce postavených úředníků či volených zástupců kraje.

ad d) Sdílení informací a zkušeností, širší spolupráce územních jednotek

Vytvoření protikorupčních pracovních skupin jednotlivých krajů, které budou vzájemně spolupracovat, sdílet informace a sjednocovat „best practice“, lze nepochybně označit jako opatření realizovatelné rovněž v prostředí České republiky.

Úspěch tohoto opatření však bude do velké míry závislý na ochotě jednotlivých úředníků zapojených do této aktivity. Rovněž bude nezbytné stanovit jasná pravidla činnosti pracovních skupin či širší „protikorupční síť“, výstupy a jejich vliv na činnost a přijatá opatření v krajích.

Závěrem lze říci, že v případě všech výše uvedených opatření by mělo být cílem rovněž sjednocení jejich úrovně ve všech krajích. Tato opatření jsou v určité podobě již v krajích zavedena, úroveň a přístup se však značně liší, což má nepochybně negativní vliv i na jejich účinnost.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4 Executive summary

V této části Komparativní studie jsou shrnuta hlavní zjištění, ke kterým došel projektový tým, a rovněž uvedena doporučení, ze kterých budou vycházet navazující etapy Projektů.

4.1. Závěry projektového týmu

4.1.1. Závěry analýzy stávajícího stavu protikorupčních opatření v krajích a srovnání s celkovou úrovní boje proti korupci v ČR

S odkazem na závěry uvedené v části 2 Komparativní studie považujeme za účelné stanovit „ideální cílový stav“ přijatých protikorupčních opatření v krajích České republiky, kterého by měly jednotlivé kraje dosáhnout. Cílový stav vnímáme jako etalon, který bude použit jako východisko a měřítko při posouzení, jaké úrovně každý jednotlivý kraj při srovnání s ním dosahuje. V návaznosti pak budou doporučena pro každý kraj konkrétní opatření, která by měla vést k dosažení definovaného „ideálního cílového stavu“.

Každý kraj by měl mít, ve smyslu shora uvedeného, přijata tato opatření v boji s korupcí:

h) Protikorupční strategie

- definující vizi kraje a cíle, jichž má být dosaženo;
- obsahující konkrétní opatření;
- stanovující termíny plnění, odpovědnost za plnění a indikátory, dle kterých bude plnění ověřeno.

i) Podrobná metodika zadávání veřejných zakázek

- oblast veřejného zadávání (pravidla pro postup v zadávacím řízení i příprava zadávacích podmínek veřejných zakázek) je poměrně složitá i pro zkušené úředníky. Metodika, která je nad rámec zákona více návodná a rovněž stanoví pravomoci a odpovědnost konkrétních zaměstnanců, sníží riziko pochybení a postupu v rozporu se zákonem;
- ZVZ je poměrně často novelizován, metodika tedy musí být vždy aktuální;

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- je vhodné, aby metodika stanovila rovněž postupy pro zadávání VZMR, které jsou z působnosti ZVZ vyňaty.
- j) **Vytvoření a povinné používání vzorových smluv**
- vzorové smlouvy či závazné minimální obchodní podmínky snižují riziko, že budou v návaznosti na korupční jednání uzavírány smlouvy nevýhodné pro kraj;
 - vzorová smluvní dokumentace je vhodná rovněž pro účely zadávání veřejných zakázek (kraj jako zadavatel stanoví závazný návrh smlouvy, který nesmí být nabídkou dodavatele upraven v neprospěch kraje).
- k) **Větší transparentnost prostřednictvím uveřejňovaných informací**
- zvýšení transparentnosti prostřednictvím uveřejňování informací i nad rámec vyžadovaný právními předpisy (zejména informace vyžadované ZVZ v důsledku transparentní novely).
- l) **Etický kodex zaměstnance (úředníka kraje), etický kodex zastupitele**
- etický kodex zaměstnance musí splňovat minimální standard daný Etickým kodexem úředníků a zaměstnanců veřejné správy (UV č. 331/2012). Ideálně by měl být vzorový Etický kodex přijatý vládou dále modifikován a rozšířen pro potřeby konkrétního kraje;
 - etický kodex zastupitele musí reflektovat odlišné postavení zastupitelů a klást vysoké nároky na zastupitele jako volené zástupce, jimž je svěřeno rozhodování na nejvyšší úrovni.
- m) **Zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí a příjem protikorupčních podnětů**
- specializovaný útvar, nadaný odpovídajícími pravomocemi, může zajistit efektivnější a transparentnější postup v případě, kdy existuje podezření na korupční jednání;
 - standardní postup v rámci struktury úřadu a organizačního řádu, kdy je možné korupční jednání ohlášeno primárně nadřízenému zaměstnanci, nemusí být dostatečný, resp. může být zcela nevyhovující v případech, kdy je zjištěno korupční jednání přímo u vedoucích (nadřízených) zaměstnanců.
- n) **Systematické školení v oblasti boje s korupcí**
- provádění školení všech zaměstnanců a rovněž volených zástupců se zaměřením na protikorupční tematiku;
 - školení musí být systematické a pravidelné.

4.2. Doporučení

V odst. 4.1.1 Komparativní studie byl na základě provedené analýzy stávajícího stavu v krajích a opatření, která jsou aplikována vládou České republiky (viz také odst. 2.2.2 Komparativní studie), definován cílový stav v podobě modelového „ideálního kraje“, který

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

má přijata veškerá doporučená protikorupční opatření. V návaznosti na výše uvedené je obsahem tohoto odst. 4.2 Komparativní studie srovnání definovaného cílového stavu se stavem aplikovaných opatření v každém jednotlivém kraji s doporučením, jaká opatření by měl příslušný kraj dále zavést či zlepšit pro dosažení ideálního stavu.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4.2.1. Hlavní město Praha

ad a) Opatření přijatá HMP odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad b) Opatření přijatá HMP odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad c) Opatření přijatá HMP odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad d) Opatření přijatá HMP odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Opatření přijatá HMP odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad f) Opatření přijatá HMP odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad g) Opatření přijatá HMP odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

4.2.2. Středočeský kraj

ad a) Protikorupční strategie, která byla SČK zpracována, avšak dosud nebyla orgány kraje přijata, nebyl pro účely zpracování Komparativní studie k dispozici. S výhradou neznalosti obsahu Protikorupční strategie tedy lze konstatovat, že SČK v případě jejího přijetí dospěje k cílovému stavu.

ad b) Opatření přijatá SČK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Směrnici pro zadávání veřejných zakázek je však nutno aktualizovat. Dále lze doporučit, aby směrnice byla více detailní a zejména pro postup zadávání nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek poskytla větší metodickou podporu.

ad c) Doporučujeme rozšířit okruh vzorových smluvních dokumentů, návazně pak stanovit povinnost používání těchto vzorů.

ad d) Opatření přijatá SČK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme přijmout etický kodex zaměstnance dle vzoru přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Dále doporučujeme přijmout rovněž etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Doporučujeme zavést systém pravidelných školení v oblasti protikorupčních strategií.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4.2.3. Jihočeský kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá JČK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad c) Doporučujeme rozšířit okruh vzorových smluvních dokumentů, návazně pak stanovit povinnost používání těchto vzorů.

ad d) Opatření přijatá JČK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Dále doporučujeme přijmout rovněž etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Opatření přijatá JČK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4.2.4. Plzeňský kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá PZK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Lze však doporučit, aby směrnice pro zadávání veřejných zakázek byla více detailní a zejména pro postup zadávání nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek poskytla větší metodickou podporu.

ad c) Doporučujeme rozšířit okruh vzorových smluvních dokumentů, návazně pak stanovit povinnost používání těchto vzorů.

ad d) Opatření přijatá PZK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme přijmout rovněž etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Opatření přijatá PZK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Lze doporučit větší četnost pravidelných školení.

4.2.5. Karlovarský kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá KVK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Lze doporučit, aby směrnice pro zadávání veřejných zakázek byla více podrobná, upravovala detailně procesní postupy v zadávacím řízení a poskytla dotčeným úředníkům více metodické podpory.

ad c) Doporučujeme rozšířit okruh vzorových smluvních dokumentů, návazně pak stanovit povinnost používání těchto vzorů.

ad d) Opatření přijatá KVK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme přijmout etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Doporučujeme zavést systém pravidelných školení v oblasti protikorupčních strategií.

4.2.6. Ústecký kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá ÚK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad c) Opatření přijatá ÚK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad d) Opatření přijatá ÚK nebylo možno ověřit, tedy je nutno odkázat na doporučení uvedené v odst. 4.1.1.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme přijmout etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Opatření přijatá ÚK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

4.2.7. Liberecký kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá LK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad c) Opatření přijatá LK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad d) Opatření přijatá LK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme přijmout etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Doporučujeme zavést systém pravidelných školení v oblasti protikorupčních strategií.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4.2.8. Královéhradecký kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá KHK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad c) Doporučujeme rozšířit okruh vzorových smluvních dokumentů a stanovit povinnost jejich používání.

ad d) Opatření přijatá KHK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme přijmout etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Školení v oblasti protikorupčních strategií doporučujeme rozšířit na větší okruh zaměstnanců, ve školení zavést pravidelnost.

4.2.9. Pardubický kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá PBK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Lze však doporučit, aby směrnice pro zadávání veřejných zakázek byla více detailní a zejména pro postup zadávání nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek poskytla větší metodickou podporu.

ad c) Opatření přijatá PBK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad d) Opatření přijatá PBK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme přijmout rovněž etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Odpovídající opatření mělo být dle poskytnuté odpovědi přijato v termínu 30. 6. 2012. Pokud byl stanovený úkol splněn, pak aktuální stav odpovídá doporučenému cílovému stavu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4.2.10. Kraj Vysočina

ad a) Opatření přijatá KV odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Lze však doporučit, aby Protikorupční strategie stanovila rovněž konkrétní termíny plnění (zavedení) protikorupčních opatření a indikátory za účelem kontroly plnění stanovených cílů.

ad b) Opatření přijatá KV odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Pravidla pro zadávání nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek by však měla být více detailní a poskytovat příslušným úředníkům metodický návod postupu v zadávacím řízení.

ad c) Doporučujeme vytvoření sady vzorových smluv i pro účely realizace nákupů (veřejných zakázek), které budou povinně používány.

ad d) Opatření přijatá KV odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme přijmout rovněž etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Opatření přijatá KV odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4.2.11. Jihomoravský kraj

ad a) Opatření přijatá JMK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad b) Opatření přijatá JMK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Je však nutno aktualizovat metodiku zadávání veřejných zakázek.

ad c) Doporučujeme vytvoření vzorových smluvních dokumentů, návazně pak stanovit povinnost jejich používání. Pro sjednávání smluv je vhodné přijmout interní pravidla (nad rámec metodiky zadávání veřejných zakázek).

ad d) Opatření přijatá JMK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme odděleně vymezit etická pravidla jednání zastupitelů.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Doporučujeme zavést systém pravidelných školení v oblasti protikorupčních strategií. Školení je nutno opakovat i pro zaměstnance, kteří již byli s touto problematikou seznámeni v rámci vstupního školení zaměstnanců.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

4.2.12. Olomoucký kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá OLK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad c) Opatření přijatá OLK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad d) Opatření přijatá OLK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme přijmout etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Doporučujeme rozšířit okruh pravidelných školení v oblasti protikorupčních strategií. Školení by měli být nejen pouze noví zaměstnanci, ale rovněž zaměstnanci, kteří již proškoleni byli (pravidelné doškolování).

4.2.13. Zlínský kraj

ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.

ad b) Opatření přijatá ZK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu. Metodiku pro zadávání veřejných zakázek je však nutno aktualizovat.

ad c) Opatření přijatá ZK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad d) Opatření přijatá ZK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.

ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme přijmout rovněž etický kodex zastupitele.

ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.

ad g) Doporučujeme zavést systém pravidelných školení v oblasti protikorupčních strategií.

4.2.14. Moravskoslezský kraj

- ad a) Doporučujeme přijetí protikorupční strategie odpovídající identifikovanému cílovému stavu, viz odst. 4.1.1.
- ad b) Doporučujeme zpracování a přijetí metodiky (interní směrnice) pro zadávání veřejných zakázek dle doporučení uvedených v odst. 4.1.1.
- ad c) Opatření přijatá MSK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.
- ad d) Opatření přijatá MSK odpovídají závěrům analýzy a koncepci cílového stavu.
- ad e) Doporučujeme provést aktualizaci kodexu etiky dle aktuálně přijatého Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Doporučujeme přijmout etický kodex zastupitele.
- ad f) Doporučujeme zřízení specializovaného útvaru pro boj s korupcí.
- ad g) Doporučujeme zavést systém pravidelných školení v oblasti protikorupčních strategií.

4.3. Aplikace zjištěných závěrů pro účely navazujících aktivit projektu

Cílem zpracování Komparativní studie bylo především identifikovat konkrétní doporučení pro zvýšení úrovně protikorupčních opatření v jednotlivých krajích; tato doporučení jsou uvedena v odst. 4.2 v návaznosti na stanovený cílový stav podrobněji popsany v odst. 4.1 Komparativní studie. Tato doporučení poslouží jako východisko a podklad pro realizaci navazující klíčové aktivity Projektu č. 2 s názvem - „Tvorba strategie boje proti korupci“, ve které bude pro každý kraj zpracován individuální plán dalšího postupu v oblasti příjmu a realizace jednotlivých protikorupčních opatření.

Současně budou závěry Komparativní studie využity pro tvorbu kompletní strategie boje proti korupci, společně všem krajům. Cílem, identifikovaným také v Komparativní studii, je rovněž harmonizace postupu krajů v boji proti korupci, sjednocení úrovně a způsobu zavádění jednotlivých opatření a větší kooperace krajů v oblasti protikorupčních strategií. Za tímto účelem budou ve druhé fázi Projektu využity rovněž závěry analýzy a identifikace zahraničních „best practice“.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

5 Použité zkratky

HMP	Hlavní město Praha
KVK	Karlovarský kraj
KHK	Královéhradecký kraj
KV	Kraj Vysočina
LK	Liberecký kraj
JČK	Jihočeský kraj
JMK	Jihomoravský kraj
MSK	Moravskoslezský kraj
OLK	Olomoucký kraj
PBK	Pardubický kraj
PZK	Plzeňský kraj
SČK	Středočeský kraj
ÚK	Ústecký kraj
ZK	Zlínský kraj
UV	Usnesení vlády
VZMR	Veřejná zakázka malého rozsahu
ZVZ	Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

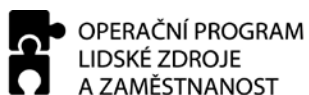

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

6 Přílohy

Příloha č. 1 – vzor dotazníku I-C

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

Příloha č. 1 - vzor dotazníku I-C

Vážený pane řediteli,

Naše společnost na základě smlouvy s Asociací krajů České republiky, uzavřené na základě usnesení Rady Asociace Krajů ČR č. 428 ze dne 24. června 2011, realizuje projekt zaměřený na tvorbu protikorupční strategie Asociace krajů a protikorupčních strategií jednotlivých krajů.

V rámci tohoto projektu realizujeme i komparativní studii, která má mimo jiné za cíl i zmapování v současné době zavedených protikorupčních opatření v jednotlivých krajích. Proto bychom Vás rádi požádali o zodpovězení následujících otázek, respektive o zaslání relevantních podkladů, týkajících se dané problematiky. Zároveň Vás také tímto žádáme o určení kompetentní osoby, se kterou můžeme následně komunikovat a případně ji požádat o některé doplňující informace.

Velice Vám za celý náš projektový tým děkuji za rychlou reakci a budu se těšit na další spolupráci.

S pozdravem

Ing. Ondřej Červinka
Manažer Grant Thornton Advisory s.r.o.

Dotazník:

a) Zpracoval váš kraj (krajský úřad) již protikorupční strategii popř. jiný dokument, který se zabývá oblastí protikorupčních opatření? Pokud ano, prosíme o zaslání. Pokud ne, začali jste takovou metodiku zpracovávat a v jaké jste případně fázi rozpracování takového dokumentu?

b) Zpracoval váš kraj (krajský úřad) již metodiku zadávání veřejných zakázek? Pokud ano, prosíme o zaslání. Pokud ne, začali jste takovou metodiku zpracovávat a v jaké jste případně fázi rozpracování takového dokumentu?

c) Máte upraven organizační řád/kompetenční řád (jiný organizační či kompetenční předpis), který

- vymezuje věcnou působnost jednotlivých organizačních útvarů kraje, resp., který vymezuje kompetence jednotlivých organizačních útvarů kraje,
- upravuje schvalovací procesy?

Pokud ano, prosíme o zaslání takového dokumentu. Pokud ne, začali jste takový řád (jiný organizační či kompetenční předpis) zpracovávat a v jaké jste případně fázi rozpracování takového dokumentu?

d) Máte zřízen specializovaný orgán pro boj proti korupci? Pokud ano, prosíme o kontaktní údaje kompetentní osoby.

e) Máte vytvořený systém přijímání podnětů (protikorupční linka apod.)? Pokud ano, prosíme o stručný popis systému.

f) Přijal Váš kraj Etický kodex zaměstnance či etický kodex zastupitele? Pokud ano, tak uveďte který a prosíme o zaslání jeho textu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a jiných národních veřejných finančních prostředků

- g) Realizujete povinná školení pro zaměstnance v oblasti protikorupčních strategií? Pokud Ano, uveďte která a jejich četnost.
- h) Používáte v rámci smluvních vztahů Vašeho kraje Vzorové smlouvy? Pokud ano, prosím uveďte které a případně zašlete uvedené vzory.
- i) Máte zavedena Interní pravidla pro sjednávání smluv. Pokud ano, prosíme o jejich zaslání.
- j) Máte zavedena Interní pravidla/směrnice pro zadávání veřejných zakázek? Pokud ano, prosíme o jejich zaslání.
- k) Máte zavedena Interní pravidla pro nakládání s majetkem kraje? Pokud ano, prosíme o jejich zaslání.

Prosíme o vepsání odpovědi přímo do výše uvedeného dotazníku. Požadované dokumenty prosíme zaslat nejlépe v el. podobě na e-mail: ondrej.cervinka@cz.gt.com.

V listinné podobě (není-li k dispozici el. podoba) na adresu:

*k rukám Ing. Ondřeje Červinky
Grant Thornton Advisory s.r.o.
Žatecká 55/14,
Praha 1, 110 00*

V případě jakýchkoli dotazů nás neváhejte kontaktovat na tel.: 603 570 337